

Glavni Jugoslovanske kmetake zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Posla-
 mezna številka 1 Din. — V inzeratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. • Izhaja vsake srede ob 6 jutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnega
 reklamacije in inzerati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kaplarjeva ulica šte. 6.

Narodna skupščina razpuščena. Volitve razpisane.

Po dolgih in zagriženih bojih je vlada uspela s svojim predlogom, da se narodna skupščina, dasi je potekla šele dobra polovica njene poslovne dobe, razpusti in da se razpišejo nove volitve.

Volitve se bodo vršile 11. septembra in za 5. oktober je skupščina že sklicana na izredno zasedanje.

Zakaj razpust skupščine.

Prvič zato, ker se je tudi v Belgradu začelo gospodariti daniti, da bo pri takem gospodarstvu, kot se je v večini let dosedaj vošlo, države kmalu žalosten konec. Večina strank v narodni skupščini ni imela nobenega gospodarskega programa, politični program jim je bil pa najstrožji centralizem. Pač. Kar so imele nekatere stranke gospodarskega programa, je bil ta: drzavno kaso neusmiljeno plačkati v korist svojih strank, svojih časopisov in svojih volivcev.

In tako se je gospodarilo v državi, da se Bog usmili. Na eni strani so davkoplačevalci cepali pod težo davkov, na drugi strani so si razni korupcionisti polnili svoje žepe z državnimi milijoni.

Narodna skupščina v dosedanji sestavi ni imela te moči, da bi napravila temu početju korenit konec. In to vprav radi tega, ker so bile v njej premočne tiste stranke, ki jim je bil glavni in edini program: centralizem in korupcija.

Namen novih volitev je: vse tiste poslance, ki so bili glavni nositelji korupcije, izbačiti iz narodne skupščine, ter tiste stranke, ki jim je najkrutejši centralizem edini evangelij, primerno priščipniti. Zakaj centralizem je glavni vir vsega propadanja — gmotnega in moralnega — v državi. To spoznanje se je danes po zaslugi žalostnih posledic in tudi po zaslugi vztrajnih bojev naših poslancev toliko usidrilo med ljudstvo, da bodo to skrajno centralistične in korupcionistične stranke, kakor sta to zlasti samostojno-demokratska (žerjavovska) in radičevska, zelo bridko občutili.

S tega stališča moramo nove volitve le pozdravljati: so operacija, ki je sicer težka in neprijetna, toda neobhodno potrebna.

Drugič je nova skupščina potrebna zato, ker bije za državo enajsta ura, da se že enkrat temeljito loti gospodarskega dela. Prva je to spoznala bivša zadnja Uzunovičeva vlada, kateri je Slovenska ljudska stranka posodila svoj gospodarski program, ki je obenem resnični državni program. Dasi je bila ta vlada po kratkem času iz neumljivih vzrokov odstranjena ter Vukičević v novo vlado ni sprejel nase stranke kot najmočnejše nositeljice in izvrševaljice gospodarskega programa, vendar je ohranil ta njen gospodarski program. In ko sedaj razpušča narodno skupščino, navaja kot poglavitni vzrok, da je treba ta veliki program izvesti, če hočemo državo postaviti na trdna tla.

Tako je naša stranka po osmih letih najodločnejšega pa tudi najtežjega boja dobila to zadoščenje, da je velik del njenega gospodarskega programa postal obenem volivni program države. Vlada utemeljuje razpust dosedanje narodne skupščine s tem, da je treba ta program uresničiti in da bo to mogoče, je treba nove, boljše narodne skupščine, ki bo zmožna to delo izvršiti.

Država na razpotju.

Zdi se, da s temi volitvami stoji država na razpotju. V Belgradu je prodrlo spoznanje: ali po starem potu naprej in pri tem poginemo, ali pa je z vso močjo in odločnostjo treba kreniti na novo pot solidnega in vestnega gospodarskega dela, da rešimo ljudstvo in državo propada.

Kam se bomo obrnili? Za nas je odgovor lahek in jasen. Saj je vprav naša stranka veliko naredila, da so v Belgradu končno prišli do tega prepotrebne razpotja. —

Toda, kar je najbolj važno in bistveno: na katero stran bo krenila večina volivcev v državi? Od prihodnje narodne skupščine je odvisno, ali se bo politika naše države še naprej pogrezala v blato korupcije in nasilja, ali pa bo začela resno rešilno delo po programu, ki ga je postavila naša stranka in katerega večji del je vlada privzela v svoj volivni program.

Država stoji ob sedanjih volitvah na

prelomu. Ali naprej navzdol, ali z resnim in vztrajnim delom kvišku. Ali dobijo večino v narodni skupščini zopet centralisti in korupcionisti, ali tisti, ki so prišli do spoznanja, da sta vse bede kriva centralizem in korupcija.

Več kot jasno je, da mora tu vsak državljan, ki mu je resno za obstoj države, lastnega naroda ter lastnega stanu, brezpogojno postaviti svojega moža. Pri vsakih volitvah je naša stranka pridobila novih prijateljev in zaveznikov v pravem spoznanju, kaj je državi res treba. Danes je to spoznanje tudi že v Belgradu globoko prodrlo. In zdi se, da je danes vse pripravljeno, da se končno tudi v narodni skupščini priborijo do površja načela, ki so edino rešilna za državo. Kdor bi v tem trenutku dezertiral ter prepustil najvažnejšo odločitev korupcionistom, ta bi učinil neodpustljiv greh ne samo proti državi, temveč tudi proti lastnemu narodu in lastnemu stanu. In dezertar je vsakdo, ki gre ob takih odločilnih trenutkih s centralisti in korupcionisti, pa tudi vsakdo, ki ostane doma. Če poštenjaki ne gredo blizu, kadar se odloča o usodi države in gospodarstva, potem bodo prišli nepoštenjaki in korupcionisti. In če te le-ti potem tepejo s škorpioni namesto z biči, ne kolni in ne zabavljaj: sam si jih postavil na to mesto s tem, da si v najodločilnejši bitki dezertiral. Vsak narod ima tako vlado, kakršno zasluži. In narod dezertarjev: ali zasluži drugačno vlado, kot vlado z biči in škorpioni?

Kaj je naša naloga?•

Ne samo to, da gremo na bojišče, to je na volišče, temveč še veliko bolj v tem, da nezavedne in nepoučene ljudi neprestano poučujemo takole: rešitev ni v tem, da prepuščamo vlado nad nami in našo usodo lumpom, temveč v tem, da jih skušamo vreči. In vrgli jih ne bomo, če se bomo v oštariji pridušali, debelo pljuvali ter zoper vse zabavljali, ob času volitev pa doma ostali, temveč v tem, da slepim odpiramo oči in ob pravem času vržemo kroglico v pravo skrinjico.

Vsi tisti, ki resno prebirate »Domoljubove« uvodne članke, premislite vse to ter se postavite v bojno vrsto ne samo na volišče, temveč v prvi vrsti v nepretrganem poučevanju nezavednih, zaslepljenih in zapeljanih.

Navodila za volivne priprave.

Poprava imenikov.

Volitve v narodno skupščino so razpisane. Razpisane so bile 15. junija. Do 29. junija se da še popraviti volivne imenike. Ta dan 29. jun. je zadnji dan. Potem se ne da nič več popraviti. Gre pa pri volitvah za vsak glas. Zato je treba, da skrbite, da tudi en naš volivec ni izpuščen.

Kdo ima volivno pravico?

Preglejte v vsaki vasi, če so vpisani v volivni imenik vsi naši volivci. Pravico voliti ima vsak moški, ki je star 21 let, ko so volitve razpisane, ki prebiva šest mesecev v občini in ki je naš državljan.

Volivni imenik je na vpogled v občinskem uradu. Vsakdo ima pravico ta volivni imenik pregledati in prepisati. Vsakdo ima tudi pravico zahtevati popravek.

Kako popravimo imenike?

Če veste za koga, ki ni v imeniku, je najbolje, da opozorite na to kakega našega zaupnika, da potem ta zahteva njegov vpis v volivni imenik. Tako so nekateri postali šele sedaj stari 21 let in so dobili volivno pravico, poprej jih pa ni bilo v imenikih, ker še niso imeli zadostne starosti.

Če sami vložite zahtevo za vpis (reklamacijo), to lahko naredite ali ustno ali pismeno. Ustno lahko zahtevate pri županstvu, da napravi zapisnik o vaši zahtevi, da se vpiše v volivni imenik novi volivec. Dokazati morate, da je star 21 let, da je šest mesecev v občini in da je državljan naše države. Prvo potrdite s krstnim listom ali pa s kratkim izpiskom iz krstne knjige. Tak izpisek napravi župni urad brez vsakega kolka. Da biva kdo šest mesecev v občini in da je državljan, mora potrditi občina sama. To potrdilo morate posebej pri občinskem uradu zahtevati. Lahko pa vložite zahtevo za vpis tudi pismeno. Pišete na občinski urad, da mora vpisati novega volivca, ki ga označite. Zraven morate priložiti ista potrdila, kakor zgoraj povedano.

Vsak naš somišljenik se mora zato brigati, da ni izpuščen prav noben naš volivec. Zlasti pa še prosimo naše župane in občinske odbornike, da na to natančno pazijo.

Z nasprotniki ven!

Če je v volivnem imeniku vpisan kak nasprotnik, ki nima volivne pravice, tega morate spraviti iz volivnega imenika. Kdor je bil kaznovan radi kakega hudo delstva, tak nima volivne pravice. Kdor je že šest mesecev zunaj občine, tudi nima volivne pravice. Take nasprotnike vse do zadnjega pregledati in izbrisati.

Volivni imenik je samo eden.

Župane, občinske odbornike in naše zaupnike opozarjamo, da je sedaj volivni imenik samo eden za občinske volitve in za volitve v narodno skupščino. Za vse volivce velja sedaj šestmesečno bivanje v občini.

Prvo delo v volivni borbi je to, da spravimo volivne imenike v red. Drugo pa je, da volivne imenike naši zaupniki gotovo prepisujejo. To mora biti podlaga vsemu nadaljnjemu delu.

Somišljenikom SLS.

Volitve bodo 11. septembra. Vse somišljenike za sedaj opozarjamo na dvoje:

1. Preglejte takoj natančno volivni imenik.

2. Pošljite od povsod takoj predstavnik in namestnike za volišča.

Tajništvo SLS.

Napredni blok „zmaguje“.

V nedeljo so se vršile v Celju, Kamniku, Domžalah in v Novem mestu občinske volitve. V samih žerjavovskih trdnjavah. Poraz žerjavovcev, ki so klicali na pomoč vse »napredne« elemente zoper klerikalnega zmaja, je bil strahoten. Ne samo v številkah, temveč zlasti v tem, da so takozvani »napredni« elementi, ki so jih žerjavovci vabili v »napredni blok« zoper Slovensko ljudsko stranko, sami dali žerjavovcem najhujše batine.

V Celju so dobili žerjavovci 10 odbornikov, naša stranka skupno z radikali pa 20, socialisti 3.

V Kamniku žerjavovci 10 odbornikov, opozicija 16 odbornikov (med temi lista SLS 7 mandatov).

V Domžalah žerjavovci 4 odbornike, opozicija 13 odbornikov, med temi SLS 7 mandatov.

Opozoriti moramo na to, da je v teh mestih tudi na ostalih opozicijskih listah nekaj odbornikov SLS.

V Novem mestu so žerjavovci komaj komaj ohranili večino. Dobili so 13 odbornikov, opozicija 12.

Klic, ki gre po celi državi: proč s korupcijskimi in centralističnimi strankami, je tako v naših mestih preteklo nedeljo našel glasen odziv.

Kaj pišejo nasprotniki.

»Odpor podeželskega prebivalstva proti SLS je vedno večji,« si kratko izmišljuje žerjavovski tednik. — Pa je res čudne vrste ta odpor, ko pa pri vsakih volitvah SLS sijajno zmaguje.

★

»Vedno pogosteje se sliši godrnjanje iz vrst najvdanejših pristašev SLS,« poroča »Domovina«. Resnično je to »godrnjanje« naraščalo dan za dnem, gre pa na vaš račun, torej na račun žerjavovskega pogubnega delovanja za naš narod. Zelo nevarno se oprijemlje to »godrnjanje« tudi mnogih vaših pristašev, ki že zapuščajo potepljajočo se liberalno barko. Ni daleč čas, ko tudi žerjavovskim mestnim in podeželskim voditeljem in agitatorjem prišlo to »godrnjanje« ne samo do ušes, temveč tudi do — žepa.

★

»Iz pisanja klerikalnega časopisja se vidi jasno, da klerikalci niso bili že

dolgo, v takšni nejasnosti, kakor so sedaj,« čveka z ozirom na razpis volitev v narodno skupščino žerjavovska »Domovina«.

Silno se motite ljubi žerjavovci! Mi in naše ljudstvo, da bi bili »na nejasnem«, ko imamo, vzlic kratkem sodelovanju v vladi, pokazati na lepe uspehe! In mi naj bi bili »na nejasnem«, ko je sedanja volilna vlada prevzela v svoj delokrog tako rekoč naš državnosposodarski in skorajda politični program! Mi gremo naprej, mi zmagujemo bolj in bolj z zahtevami slovenskega ljudstva, pred vašimi očmi pa nastaja tega, težka tema. ★

Iz dopisov v »Domovini«. Liberalen v Dolu pri Hrastniku ni všeč, da hočejo tamošnji zavedni naši ljudje sezidati potrebni društveni dom. V »Tedenskih novicah« iste številke pa hvali žerjavovci Dražgočane, ki so, kakor piše »kljub veliki oddaljenosti od kulturnih središč zelo napredni in skrbne mnogo za izobrazbo,« ker so namreč ravnokar dozidali — sokolski dom. Čudni so ti žerjavovci! Sami zidajo domove, ne glede na gospodarsko revščino, ki jo predbacivajo, »klerikalcem« vedno očitajo, da so »neizobraženci in nazajnjaki«, — a jim vzlic temu ne privoščijo poštene — prosvetne hiše. — Gospod dopisnik iz Kladaja-Blance je prav »duhovit človek«. V »Domovini« sklala dolge, neutemeljene historije, ki jih najbrže še sam ne verjame, pa tudi »Domoljuba« čita, vendar le nekoliko prepovršno, ker bi sicer ne trdil, da je v našem listu več »politične preklarije«, kot izobraževalnih gospodarskih člankov. — Gospod dopisnik naj le še nadalje pridno in brez predsodkov prebira »Domoljuba« in sveda tudi njegovo »prerekanje« pod naslovom »Kaj pišejo nasprotniki«, ki gospodu dopisniku deluje, kakor razvidno iz njegovega članka, po starem geslu »Resnica v oči bode«, za enkrat še nekoliko neprijetno na živce. ★

»Pravih in resničnih uspehov SLS kmetom ne more pokazati, ker jih nima,« grdo laže »Kmetijski list«.

Podeželski samostojneži, ali slišite, kaj piše glasilo radičevske gospode, tiste gospode, ki je sedela 18 mesecev v vladi in ni znala Slovincem ničesar pridobiti. (Le nekim svojim strankarskim mlekarjem je vrgla par dinarjev.) Povejte odkritosrčno, ali niso naši poslanci priborili olajšave glede davkov, taks in trošarine: zaostali davki se plačujejo po zaslugi poslancev SLS v obrokih in z 20% boni, izdani ob času markiranja kron, dosegli smo znižanje dohodnine, vsled česar bo 5000 gospodarjev z najmanjšimi dohodki prostih tega davka, — dosegli smo ukinjenje 30% doklade na dohodnino, s čemur se bo plačilo dohodnine znižalo pri nas za lepih 12 milijonov dinarjev, torej skoro za eno četrtino, — priborili smo hišnim posestnikom ugodnost, da bodo nove hiše po deželi deset let davka proste, — tudi znižanje raznih taks in trošarine znaša v Sloveniji mnoge milijone.

In ali ni odprava carine na modro gavelico, ki je zasluga našega ministra dr. Kulovca prihranila vinogradnikom Slovenije skoro 15 milijonov dinarjev? In tako dalje.

Našteli bi lahko še mnogo drugih gospodarskih uspehov naših delavnih poslancev, žal, da nam prostor ne dopušča, pa saj je »Domoljub« o vsem tem že natančno pisal. Omenimo naj le, da so naši poslanci in ministri — brez tožbe državi — (liberalci v naši oblastni skupščini so zahtevali, naj tožimo državo) — pridobili Sloveniji vse njeno bivše deželno premoženje in so enkrat za vselej preprečili, da bi še kdaj žerjavovci preganjali naše občine in naše župane, ker bo po zaslugi SLS odslej vse občinsko gospodarstvo pod nadzorstvom od ljudstva izvoljenih poslancev oblastne skupščine. — Globokega znižanja davčnih bremen, ki bi bilo zelo vidno tudi pri davčnih čekih, za enkrat seveda še ni bilo mogoče doseči, ker je bil proračun že izdelan od radičevsko-radikalne vlade in ga je bilo nemogoče v kratko odmerjenem času brez škode za redno državno gospodarstvo prekucniti na glavo. — Vendar je iz vsega tu povedanega razvidno, da je zgornja trditev »Kmetijskega lista«, da SLS pravih uspehov ne more pokazati, grda in ostanja laž.

»Gre namreč zato, kdo naj gospodari in odločuje? Ali naj gospodari, odločuje in vlada kmečka večina po svoji volji in po svojih potrebah, ali pa naj odločuje maloštevilna pokvarjena gospoda v svojo korist in na škodo kmetov,« pripoveduje glasilo samostojnežev. — Imate prav. Zato v SLS pokvarjena gospoda nima nič opraviti: v občinskih in cestnih odborih, v šolskih svetih, v oblastni skupščini, povsod so kmetijske večine SLS. — Tudi v narodni skupščini v Belgradu izvršujejo kmetijski in drugi, slovenskemu kmetu neomajno zvesti naši poslanci vedno in povsod, kolikor je dosegljivo v naših razdrapanih državnih razmerah, edino le voljo večine slovenskega delavnega ljudstva. Kaj pa vi, samostojneži? Pri volitvah v ustavotvorno skupščino so vam kmetje izkazali zaupanje, ker ste jim obljubovali avtonomijo, a kakor hitro ste bili izvoljeni, ste ociganili svoje kmetijske tovariše. Glasovali ste za centralistično ustavo, ki je glavni krivec propada slovenskega kmetijskega gospodarstva. Tako in nič drugače, pa pišite potem o »kmetijski večini« — kar hočete.

★

»Ne sme več biti, da bi maloštevilna pokvarjena gospoda izbrala med kmeti nekaj zastopnikov, da potem ljudi z njimi farba,« poudarja »Kmetijski list«. — Prav imate, res ne sme tako več biti. Ker pa so vaše besede točna slika vaše pučjevske stranke, bodo tudi vaši pristaši, kolikor je kmetov poštenih in zavednih slušali vaše zgonje besede, in vam ne bodo nikdar več za »farbo«, temveč se bodo, združeni z ogromno večino tovarišev pod zastavo SLS uspešno borili za — staro kmetijsko pravdo.

★

50.000 PROTI 100.000 DIN.

»Kmetijski list« hoče dokazati, da vera ni v nevarnosti in izjavlja, da dobi 50.000 dinarjev tisti, »ki pove, če je kje v Sloveniji državna oblast prepovedala maševanje, ali kakšen cerkveni obred, ali če orožniki kje ljudi iz cerkve gonijo, ali če kje duhovniki ne bi smeli poučevati v cerkvi

d Nadzorstvo nad občinami. Vsi listi so že poročali, da je prešlo nadzorstvo nad poslovanjem občin v lastnem delokrogu (nad gospodarstvom i. dr.) s 1. junijem t. l. na oblastni odbor. — To je objavil veliki župan ljubljanske oblasti že v razglasom od 31. maja leta 1927., S. broj 2213, ki je bil objavljen v »Uradnem listu« št. 63 dne 11. junija leta 1927. na str. 405. — Vseeno pa čujemo, da županstva glede prenosa nadzorstvene pravice niso na jasnem. Od več županov iz raznih okrajev smo namreč čuli, da županstva še niso bila obveščena o tem. Zato bodi tu pojasnjeno, da pismena obvestitev vsakega posameznega županstva nikakor ni potrebna, ker mora zadostovati že sam razglas v »Uradnem listu«, ki ga pač mora imeti in brati vsak župan. Zato bodi še enkrat pojasnjeno tu: Za reševanje vseh občinskih gospodarskih zadev v lastnem delokrogu je sedaj pristojno oblastvo oblastni odbor, ki izvršuje vse tiste nadzorstvene pravice, kakršne je imel poprej deželni odbor. Veliki župan torej ni več nadzorstveno blastvo nad občinami v stvareh njihovega lastnega delokroga, zato naj se županstva v takih stvareh ne obračajo več nanj.

d Važno za mojstre in pomočnike. Rokodelski dom v Ljubljani, Komenskega ul. šte. 12, išče zidarskega pomočnika, podobarja in vajenca za kovaški-mizarski, tapetniški, usnjarski in zidarski obrt. Službena mesta pa iščejo potom Rokodelskega doma ključavničarski, kolarski, mizarski in krojaški pomočniki, dalje vajenci za fotografsko, urarsko in ključavničarsko obrt. Mojstre in pomočnike prosimo, da se obrnejo za natančnejša pojasnila na vodstvo Rokodelskega doma v Ljubljani, oziroma naj se oglasijo v delavnikih od 6. do 7. ure zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 11. do 12. ure dopoldne v društveni sobi Rokodelskega doma.

krščanskega nauka.« — »Kmetijski list« naj nikar ne leze okrog živola v aržet« s stvarmi, katere nihče ni trdil. Takega očitega preganja vere in Cerkve, kot je bilo že v nekaterih državah in zadnji čas v Mehiki, pri nas še ni. Toda dobro in skrito organizirane predpriprave so že tu, in tudi početki se že kažejo in sicer a) v zapostavljanju katoliške vere in duhovščine, b) v mnogih poizkusih izriniti potom šolskega zakona krščanski nauk iz šol in nadomestiti verskonravni pouk z neko plitko »etiko« in vodeno »moralo«, kar starši že danes marsikje občutijo pri šolski vzgoji otrok, c) z nameravano vpeljavo kancelarpara in »civilne poroke«, č) z grdimi napadi liberalnega časopisja in raznih liberalnih društev na vse, kar je verskega in cerkvenega.

Tudi »Kmetijski list« je že opsoval škofa, se veselil kancelarpara in poizkušal na vse načine rušiti edino na izrazito krščanskem temelju stoječo in za katoliške

d Poziv. V Starem trgu v črnomaljskem okraju je uničil dne 21. maja t. l. silen pošar osem hiš z gospodarskimi poslopji, vsemi hlevi, skednji, svinjaki in kletmi, z vsem orodjem, obleko, živežem in krmo, upepelil trem trgovcem vse zaloge in več obrtnikom vso opremo. Poginila je živina, pokončani so sadovnjaki in vrtovi. Devet posestnikov s 40 družinskimi člani je brez strehe in ob premoženje; nizke zavarovalnine ne morejo kriti prizadetim ogromno škodo, ki znaša preko 3 milijone 700.000 Din.

Da se olajša nesrečnim pogorelcem beda, pozivam prebivalstvo ljubljanske oblasti, da jim pomaga z milimi darovi, ki jih sprejemajo: v Ljubljani veliki župan in mestni magistrat, na deželi pa vsi okrajni glavarji in oblastva, ki jih bodo oni določili. — Veliki župan: Vodopivec.

d Pismo iz Kanade. Smoking falls, 17. maja 1927. — Mojega bivanja v Kanadi bo skoro eno leto. Ves čas, kar bivam tukaj, se ne morem pohvaliti sploh nič, čeprav sem že prevozil vso Kanado. Vzrok je pomanjkanje dela. Zato vam pišem, dragi rojaki, da se nikar ne dajte slepiti od brezvestnih agentov, ki vam obljublajo zlate gradove v Kanadi. Po pravici vam povem: kdor bi v svojem rojstnem kraju tako štedil, kakor moraš tukaj, bi tudi lahko izhajal in več bi prihranil kakor tukaj v Kanadi. Sedaj vam popišem, kako plačajo tukaj ti kanadski kapitalisti. Če delaš 10 ur, po 35 centov. Ako pa delaš 8 ur pa po 40 centov na uro. Hrana in stanovanje te staneta povsod več kakor po 1 dolar dnevno. Kje so sedaj drugi stroški, ki jih potrebuješ za obleko in še druge stvari? Pa še pri vsem tem bi se dalo kaj zaslužiti, ako bi človek imel stanovitno delo leto in dan. Toda kaj pomaga, ko težko dobiš tako delo. Ako pa slučajno dobiš tako stanovitno delo, te pač sami izrinejo, ako jim ne garaš tako kot stroj. Za novin-

ideale se bore rečo slovensko kmetijsko politično organizacijo SLS. — Samostojneži tudi priznavajo g. Radiča kot svojega voditelja in načelstvo SKS je na svoji seji dne 12. maja t. l. ugotovilo, da obstoja med slovenskimi samostojneži in radičevci popolna soglasnost tako v programatičnem, kakor tudi v taktičnem pogledu. Kakšen je Radičev »program« in kakšna je njegova »taktika«, kažejo jasno razni njegovi govori in izjave proti papežu, škofu in duhovnikom.

Naše vprašanje, za katero dobite, ako bo od pristojne cerkvene oblasti v vaš priilog rešeno 100.000 Din, se glasi: »Ali more katoliški kristjan, brez nevarnosti, da izgubi prej ali slej pravo vero ali vsaj postane mlačen napram veri in Cerkvi — biti član radičevske samostojne kmečke stranke, delati za njo, voliti njene zastopnike ter naročati ali redno čitati časopisje?« — Ali soglašate z našim predlogom? Brez ovinkov na dan s korajžjo!

ca je povsem nemogoče, da bi dobil tako delo. Ker tukaj je tako, da delajo tovarne zelo nestanovitno. Sedaj delajo v enem kraju, sedaj v drugem. — Kar zaslužiš v enem mestu, pa potem vse zavojiš, preden dobiš drugo delo. Pozimi, ko bi bilo najboljše, ti pa skoro vse tovarne obstanejo. Brezposelni delavci morajo zopet iti zastonj delat v gozdove. Na to, koliko je snega in kak mrz, pa se tukaj ne gleda. Letos je došlo jako veliko inozemcev in tudi veliko Jugoslovanov oziroma Slovencev, ki jih je tukaj precej zaposlenih. Ravno danes je došel en transportni vlak. Na vlak so bile skoro same družine z dvema ali tremi majhnimi otroci in še po več. Ko je na postaji vlak obstal, so se naenkrat vsi vsuli iz vlaka, eni radi hrane, drugi pa, da vidijo kakega znanca. In slučaj je nanesel, da je bilo v resnici nekaj znancev, ki so novodošlim pojasnjevali tukajšnje razmere. Zenske so pričele jokati in nato še otroci. Konec tega žalostnega prizora je napravil policaj, ki jih je nagnal nazaj v železniške vagone in so se odpeljali naprej. V Winnipegu se nahaja na tisoče in tisoče delavcev in družin brez dela. Ako zahtevajo delo po tovarnah, jih pa policaji razženejo. Če se kaj upreš, pa v luknjo! Srčne pozdrave vam pošiljamo tukaj biva-joči Slovenci: I. Hrovat, Vinko Lovše, N. Nemanič, Jos. Ogulin, Dolinšek John.

d Prošnja! Orlovske odseke in druge katoliške organizacije prosimo, da v vsaki občini ali župniji izberejo zaupnika, ki bo zbral imena udeležencev orlovskega tabora dne 3. julija in jih hitro sporočil na O. P., Ljubljana, Ljudski dom. Na prijavi mora biti tudi označena postaja, na kateri bodo dotični udeleženci vstopili in izstopili. Te prijave so radi reda na železnici zelo nujne. Zaupnika je treba torej tako določiti in ga na krajevno običajen način naznaniti vsem, ki se za našo prirediteljsko zanimajo. Za polovično vožnjo smo vložili prošnjo. Tudi za legitimacije je oskrbljeno. Podrobnosti o tem bomo še objavili. Sedaj so prijave najnujnejše. — O. P.

d Odlikovanje. Za konzistorialnega svetnika je bil imenovan č. g. Stanko Premrl, vodja stolnega kora v Ljubljani, ravnatelj Orgljarške šole in profesor na konservatoriju.

Samo ena številka »Domoljuba« izide še v prvem poletju tekočega leta. Naročniki, ki so plačali samo polletno naročnino ob novem letu, vedo, kaj jim je storiti, da ne ostanejo nadalje brez »Domoljuba«. — Te-le vrstice so zanje zadnji opomin!

d Duhovniški orlovski tečaj se bo vršil v Ljubljani od 4. do 6. julija t. l. Natančen spored bo objavljen v junijevi številki Orlovskega Odbornika. Čas za prijave je še do 25. t. m. Prijavijo naj se vsi gospodje, ki bodo obiskovali predavanja, torej tudi gospodje, ki v Ljubljani stanujejo in drugi gospodje, ki ne reflektirajo na hrano in stanovanje.

d Mlekarski tečaj. Ker ni v novem proračunu potrebnih kreditov za redni pouk na mlekarski šoli v Škofji Loki, je g. narodni poslanec dr. Kulovec svoječasno kot minister poljedelstva odredil, da se do sprejetja novega proračuna vrše na imenovani šoli večmesečni mlekarsko-sirarski tečaj. Prvi tak tečaj se bo vršil 1. avgusta

t. l. in bo trajal 5 mesecev. Tečaj bo vodil upravnik šole g. inž. Srečko Šabec s sodelovanjem ostalega osebja, ki je že imenovano. Na ta tečaj se bo sprejelo 15 učencev. Vsi učenci, ki morajo biti vsaj 17 let stari, imajo popolno brezplačno oskrbo na zavodu. Na tečaj se bodo v prvi vrsti sprejemali učenci, ki imajo primerno predizobrazbo. O sprejemu bo odločil gosp. veliki župan po zaslišanju mlekarskih zadrug. Prošnje je vlagati **takoj** na velikega župana.

d Italijani izzivajo. V soboto dopoldne med 11. in 12. uro so naše obmejne čete (graničarji) v bohinjškem kotu ob jugoslovansko-italijanski meji nosile deske na sedlo pod Črno prstjo, kjer si postavljajo majhno zavetišče za slučaj slabega vremena. Naenkrat je padlo z italijanske strani okoli 30 revolverskih strelcev. Ker je pokrila kraj kmalu megla, se ni dalo ugotoviti, kdo da je streljal; na vsak način je bila večja četa. V nedeljo ob 6 zjutraj so orožniki iz Bohinjske Bistrice preiskali sedlo pod Črno prstjo. Ugotovilo se je, da je bil na sedlu cel vod italijanskih miličnikov, od katere strani so prišli strelci.

d Toča. Nad ptujsko polje je prihrumela v nedeljo, dne 12. t. m. popoldne nevihta s točo, ki je napravila veliko škode in je posebno občutno oklestila polja v župniji Hajdina pri Ptuj. Nevihta s točo so imeli zadnjo nedeljo tudi v Makolah pri Poljčanah.

d Pojasnilo. Z ozirom na našo notico v 20. številki Domoljuba o Kmetški posojilnici ljubljanske okolice v Ljubljani smo dobili pojasnilo, da je posojilnica strogo gospodarska ustanova in se v nobenem oziru ne peča s politikom.

d Strela ga je ubila v ponedeljek, dne 13. t. m. v Gorenjem Logatcu Ivanko Čuk, 23 letno dekle iz Kalc št. 25. Bila je na njivi in ko se je začelo okoli tričetrt na 2 popoldne pripravljati k hudi uri, se je podala s svojimi starši in otrokom svoje sestre proti domu. Otroka sta peljala z materjo v malem ročnem vozičku, oče je šel nekoliko pred njima v bližnjo kapelo vedriti, kar se zabliska in strela udari naravnost v Ivanko, ki se zgrudi mrtva na la, otroku se ni zgodilo ničesar in tudi mater je strela le nekoliko omamila, a se je kmalu zavedla in peljala mrtvo hčerko še sama domov.

d Nove žrtve strele. Dne 13. t. m. med nevihto ob 6 zvečer je udarila strela v Rudolfa Rietschla, hlapca pr trgovcu g. Langeršku v Marenbergu, ko je bil z drugimi zaposlen na travniku. Ostalim se ni nič zgodilo, on pa je ostal pri priči mrtev. Poklicani zdravnik je poskusil z umetnim dihanjem, toda brez uspeha. — V ponedeljek popoldne je odšel 64 letni užitek Fr. Pezdir iz Rudnika pri Ljubljani delat na travnik. V istem času ob 4 popoldne pa je nastala trenutna nevihta, med katero je udarila strela in Pezdirja na licu mesta ubila. Priskočila sta hitro posestnik Anton Goli in njegov sin Karel, ki sta skušala oživeti Pezdirja s pomočjo umetnega dihanja, vendar se jima ni to posrečilo.

d Modras jo je pičil. V nedeljo dopoldne sta šli brat borovnice v gozd 10 let

stara učenka Janežič Leopoldina in njena tovarišica Guna iz Trbovelj. Okoli pol 11 začuti Janežičeva neko hipno bolečino v desni nogi, se zagrabi za njo in že omahne. Tovarišica Guna je bila takoj pri njej in ker je Leopoldina omedlevala in noga postajala druge barve, je videla, da jo je pičila kača. Zadelala jo je na rame in jo je po težkem naporu okoli pol 2 popoldne prinesla na travo pred hišo, kjer stanuje g. nadredar Grosar. Ta je Janežičevi nudil prvo pomoč, ji z vrvjo noge ob stegnu močno zavezal in ji dal piti požirek alkohola; nato so jo z avtom odpeljali v bolnico. Zdravnik g. dr. Jenšterle ji je rano prerezal in ji dal injekcije.

d Nesreča radi eksplozije granata. Pretekli četrtek, dne 9. junija se je zgodila v Zgornji Sušici v občini Bizeljso težka nesreča. Vinko in Alojz Šusterič sta iskala na podstrešju domače hiše ključ za koso, ki se je moral nahajati v zaboju med starim železjem. Da bi ključ prej našla, sta oba dečka zanesla zabojo z železino s podstrešja na prosto pred hišo. Ključa nista našla, pač pa je 14 letni Vinko Šusterič našel v zaboju se nahajajočo granato kalibra 7,5 cm, katere nevarnost mu ni bila znana. Z granato se je igral in jo tudi metal po tleh. Nenadoma je granata z močno detonacijo eksplodirala. Po detonaciji je ležal Vinko Šusterič z razmesarjenim desnim licem v svoji krvi na tleh, dočim se njegovemu bratu Alojzu ni nič zgodilo. Vsled zračnega pritiska so na domači hiši

d Novost! Schichtovo terpentinovo milo ni le najboljše, temveč ga tudi dobite v zavitkih, okrašenih s pestrimi slikami iz pravljič.

d Opozorjamo na današnji oglas krojne šole F. P o t o č n i k.

d Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenju h krvavenju v možganih ter napadih mrtvouda zagotavlja naravna »Franz-Josef«-grenčica lahno odvajanje brez napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih žilic so dognala, da »Franz-Josef« voda posebno starejšim ljudem zelo dobro služi. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

d Gospodarski stroji na Ljubljanskem velesejmu od 2. do 11. julija t. l. Uprava velesejma je ustregla želji razstavljalcev in interesentov. Opažajoč, kako naše gospodarje - kmetovalce zanima oddelek gospodarskih strojev na dosedanjih velesejmih in kako so ti najlažje prišli v stik s producenti, se je uprava velesejma odločila, da tudi letos uprizori razstavo gospodarskih strojev in potrebščin. — Samo z modernim obdelovanjem zemlje morete okrepiti izvoz naših poljedelskih produktov. Naši gospodarji se morajo tedaj čimprej na cenen način oskrbeti z modernimi pripomočki. Torej naj pridejo na Ljubljanski velesejem izbirat in kupovat. Ako se pravočasno ne požurimo, nas bo cenejša produkcija in nevarna konkurenca s strani ameriških farmerjev in ruskega mužika, ki delajo s traktorjem in umetnim gnojilom, pogazila.

★ Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pekatec«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge.

Schichtovo

terpentinovo
milo

svojimi 7 odlikami

Četrta odlika:

Slike iz pravljic
za izrezati.

Zavitek tega mila sestoji iz lepih slik za otroke, katere se izrežejo in sestavljajo. Ko perete, se otroci zabavajo.

1. Terpentín v milu.
2. Velik in priročen kos.
3. Prijeten duh.
4. Slike iz pravljic za izrezati.
5. Milo je v zavitku.
6. Svetla barva.
7. Razkuženje perila.

popokale šipe in tudi del streho je bil dvignjen v zrak. Drobci granate so se razleteli daleč naokoli med prestrašene delavce na polju in v vinogradu. Poškodovani Vinko Šusterič je bil takoj prepeljan v bolnico v Brežice in je upanje, da bo okrevail. Granato je prinesel pokojni oče poškodovanega Vinka kot spomin s fronte domov.

d V smrt za svojo zaročenko. V nedeljo se je na Donavi pri Klanici zgodila težka nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Ljudje, ki so se kopali v nedeljo popoldne na klaniški obali, so zapazili motorni čoln, ki je brzel z veliko brzino po široki reki. V čolnu sta bila dva gospoda in ena dama. Naenkrat se je s čolna zaslišal močan pok, dvignil se je visok steber dima iz vode, nato pa so švignili iz čolna na vse strani plameni. Eksplozija! In že se je razlegnilo s čolna tudi obupno vpitje. Ponesrečencem so kmalu prihiteli na pomoč ribiči in jih rešili. Enega gospodarja so našli strašno obžganega in že umirajočega. Bil je to Adolf Vrt, bančni prokurist iz Subotice, dama je bila njegova zaročenka, hčerka ruskega trgovca v Pančevi, tretji pa je bil vozač čolna. Virt je po eksploziji svojo zaročenko, da bi jo rešil, držal na kraju čolna, kamor niso segali plameni, sam pa je stal v ognju. Ta čin je plačal z življenjem. Virtova zaročenka in vozač čolna sta zadobila le lahke poškodbe.

d Žrtve kopanja. V Dravi pri Mariboru je utonil pri kopanju 13 letni učenec Nipič. Sel je v globoko vodo, dasi ni znal plavati. — V nedeljo so se trije kopalci na Savi pri Ježici spravili v čoln, ki pa se je v vrtincu prevrnil. Dva kopalca sta splavala na suho, tretji pa ni mogel plavati in se je pogreznil. S težavo so ga drugi priskej vlekli na suho, toda ker so ga postavili na glavo, mu je voda predrla drobovje ter je za to umrl.

d Lokomotiva jo je raztrgala. Na binokostni ponedeljek je hotela v Novem Sadu 3 in pol letna deklica Eliza Süket prekoraciti železniški tir. Tedaj zasliši žvižg

lokomotive in deklica hitro beži po tiru naprej, namesto da bi stopila s proge. Lokomotiva jo prime ter ji čisto odtrga glavo, ki se je zvalila globoko čez nasip.

d Stekel je po 9 mesecih, odkar ga je ugriznil pes, v Kovinu v Vojvodini kmet Ivan Kiefer. Ugriza ni naznanil ter je to malomarnost plačal z grozno smrtjo.

d Roparski napad v Ljubljani. V nedeljo, 12. junija je v Ljubljani 21 letni delavec Viljem Grah, doma iz Gornjih Slavev v Prekmurju o polnoči v baraki, kjer ima svojo trgovino 67 letna branjevka Jerica Ažman, isto napadel, ji prerezal vrat ter ji odnesel 640 Din gotovine in nekaj nakita. Ažmanova se je s trudom privlekla do sosedne hiše, kjer je potrkala na okno ter zbudila Franca Naglost, ki je o činu takoj obvestil policijo. Ta je šla takoj na lov in res prišla na nekem senu spečega Graha, ki je kmalu moral priznati svoje dejanje. Ažmanovo so pripeljali v bolnico, kjer bo sicer okrevala, toda govorila ne bo več.

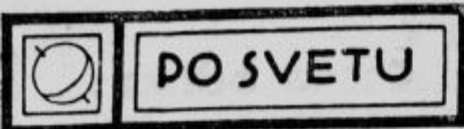
d Za Aljašev nagrobni spomenik na Dovjem so darovali: Neimenovan, 500 Din; dr. E. Šlajmer, 200 Din; prof. dr. Greg. Rožman, 100 Din; okrožni zdravnik dr. Fr. Kogoj, 100 Din; prof. dr. Ivan Knific, 50 Din; svetnik Janez Oblak, 50 Din; kanonik Jan. Sušnik, 40 Din; dekan Jakob Fatur, 30 Din; dvorni svetnik dr. Jos. Mantuani, 20 Din; župniki: Karel Čuk, 20 Din; Anton Kastelle, 20 Din; Josip Knific, 20 Din; Fr. Avsec, 20 Din; Jos. Koa, 20 Din; Jos. Lavtižar, 20 Din; Fr. Bleiweis, 20 Din; Matej Zbontar, 20 Din; sodnik Milan Kalan, 20 Din; urednik Vladimir Kapus, 10 Din; župni upravitelj Fr. Pečarič, 20 Din; kaplan Fr. Krašna, 20 Din; Gašper Lavtižar, 10 Din; Marija Jare, 10 Din; Alojzij Lauch, 10 Din; kaplan Franc Markež, 20 Din. Skupaj 1370 Din. Bog plačaj blagim dobrotnikom, katere naj bi vsi posnemali.

d Krepka sredstva. Ruska vlada je februarja meseca ukazala, da se morajo cene po trgovinah znižati za 10%. Prepričati se je morala v par mesecih, da so vsi prodajalci mirno obdržali stare cene in še višali. Neki vodja sovjetske državne trgovine v Harkovu, Večinkin, je v nekem slučaju ceno zvišal kar za 50%. Vlada ga je sklenila povišati — na vislice. Bil je na smrt obsojen.

d Tritisoč policajev ga lovi. V Pariza je spet za eno stopnjo narastla slava Leona Daudet-a (Dodè). Dodetov sin je bil svoječasno ubit od komunistov. Oče je v svojem glasiu »Action Francaise« napadal policijo in iz tega je nastala politična pravda. Leon Dodè je bil obsojen po tiskovnem zakonu. V zapor pa ni hotel iti. Ko so prišli ponj, se je v uredništvu »Action Francaise« zaprl s svojimi nacionalisti in se ni podal. V nedeljo zvečer je policija mobilizirala vse kar leze in gre: pešci in konjeniki, metalci strupenih plinov, ognjegasci, agentje v civilu so oblegli palačo uredništva. V zmešnjavi so agentje zgrabili glavnega policijskega ravnatelja, misleč, da jim je priletel v roke kak hud nacionalist. V palači uredništva se je nabralo do tisoč plavosrajčnikov in zapahnilo vsa vrata. Policija je stala pred močno trdnjavo. Naenkrat pride glavar tolpe, Leon Dodè na balkon. Policijski komisar se mu odkrije in ga prosi: »Gospod Dodè, spomnite se, da ste velik Francoz. V imenu skupne domovine in v imenu svojega sina, udajte se!« Nato je rekel Dodè: »Ne maramo državljanske vojske. Preveč ljubimo Francijo, da bi delali nered. Jaz branim stvar svojega sina; toda zaradi domovine in zaradi njega, se udam«. Tako se je slavni časnikar dal zapreti. Pa skoraj gotovo ga bo predsednik republike pomilostil in dal s častjo izpustiti. Vlada pa je le pokazala, da je ona gospodar v francoski hiši.

d 10 milijonov ljudi ga čaka. Namreč Lindbergha, ki se vrača z ladjo v Ameriko. V Newyork je dospelo nad 2 milijona Amerikancev, ki hočejo poleg Newyorčanov tudi videti, kako bo Lindbergh z ladje stopil na suho. V Ameriki ga že čaka 65 tisoč pisem in zavojev z darovi. Vse to mu bodo pripeljali z avtomobili k sprejemu. Oblečen bo kot major narodne garde. Uniformo mu je prinesel aeroplan na ladjo, s katero se vozi.

d Taksa na procesije. Dunajski socialistični občinski svet je vpeljal na procesije

Dr. Korošec pri bolgarskem kralju Borisu. Naš voditelj dr. Korošec je te dni odpotoval v Bolgarijo, da pripravi vse potrebno za zблиžanje naše države z Bolgarijo. Vse bolgarsko časopisje navdušeno pozdravlja voditelja slovenskega naroda, ki hrepeni po prijateljstvu z bratskim bolgarskim narodom. Dr. Korošec se v glavnem mestu Bolgarije v Sofiji posvetuje z vsemi vodilnimi bolgarskimi politikami in je bil sprejet tudi pri kralju Borisu.

Morilec ruskega poslanika v Varšavi obsojen. Morilec ruskega poslanika po imenu Koverda je bil te dni obsojen v do smrtne ječe in izgubo vseh državljanjskih pravic. Med sodno razpravo so komunisti poizkušali vprizoriti demonstracije, toda policija jim je to preprečila.

Umori v Rusiji se nadaljujejo. Ruski sovjeti hočejo z umori svojih nasprotnikov ustrašiti ljudstvo, ki se vedno bolj upira sovjetskemu režimu. Poleg 20 generalov in uradnikov, ki jih je dala vlada, kakor smo že poročali, obsodili na smrt in takoj usmrtiti, so zopet obsodili več monarhistov, ki se zde sovjetom nevarni in so jih usmrtili. Ves kulturni svet oboja okrutnost tega krvavega komunističnega režima in bodo s takšnimi grozovitostmi sovjeti izgubili še zadnje prijatelje, ki so jih imeli po svetu.

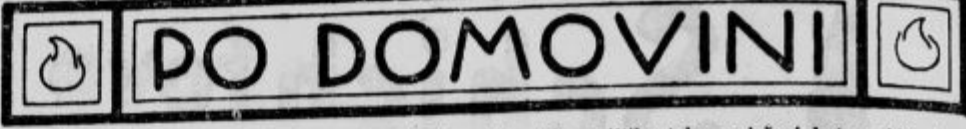
Novo grozovitost in nasilja nad katoličani v Mehiki. Iz Mehike prihajajo poročila o novih grozovitostih, ki jih uganja tamkajšnja vlada nad katoličani. V mestu Meksiko so aretirali 17 duhovnikov, jih peljali na pokopališče, postavili na rob groba in jih ustrelili. Pri tem strašnem zločinu je en grobar zblaznel. Nekega mladega katoličana so pribili na križ in ustrelili, enega duhovnika pa so polili s petrolejem in zažgali. Pri nas pa se najdejo še ljudje, ki drže z mehikanskimi zločinci in jih v svojem časopisju hvalijo!

sijo sv. Rešnjega Telesa takso 500 šilingov t. j. 4000 Din kot na luksus. Na socialistične manifestacije seveda ni uvedel taks, ker te niso luksus temveč življenjska potreba.

d Na vojsko se pridno pripravlja Rusija. Takoj lahko postavi 800.000 mož na bojišče, gradi se 350 letal in 8 tovarn ne prestanto izdeluje municijo.

d Smrtna nesreča. Iz Dolenje vasi pri Ribnici se nam piše: Pri nas se je zgodila strašna nesreča. Jakob Hren iz Podgorice je šel s parom konj po drva v grčarski gozd. Odšel je v jutru na vse zgodaj. V mraku je vozil domov, a tostran Rakitine je padel z voza pod kolesa in bil na mestu mrtev. Skoro gotovo je revček od težkega napora celega dne zadremal, pa je zdrknil pod voz. Zapušča mlado ženo in dvoje otročičev. Pokojni je bil miren, tih in prikljiv značaj — celi vasi je žal za njim. Bil je značajan somišljenik SLS. N. v m. p.!

*Ti, zakaj so pa zamorci črni? *Teppec. Če bi bili beli... bi pač ne bili zamorci.*

IZ VIŠNJEGORSKEGA SODNEGA OKRAJA.

(Občinske volitve.) V našem sodnem okraju se vrše občinske volitve v nedeljo 26. junija. V občinah Suše, Draga, Huda, Vel. Pece, Češnjice, Podboršt in Praproče je vložena le po ena kandidatna lista in radi tega v teh občinah ne bo volitev.

Zanimivo je, da smo popolnoma pometli s samostojnimi demokrati; kajti ti Žerjavovi pristaši, kolikor jih je še, niso mogli v nobeni občini postaviti svoje liste. Tudi Pucljeva stranka je v popolnem razsulu, postavila je menda le v treh občinah svojo listo, bodo pa tudi te našle v nedeljo poraz; kajti noben občan ni tako nespameten, da bo volil listo, ki podpira breglavo Radičevo politiko.

Iz tega se vidi, da je naš sodni okraj v ogromni večini v taboru Slovenske ljudske stranke, katera edina dela pošteno slovensko politiko. Njej ljudstvo zaupa in tako je prav. Naša stranka ni od danes, zrastle je iz ljudstva in ne spreminja svojega imena in programa, kot ga spreminjajo ostale stranke. Naši nasprotniki niti več ne vedo, kako se imenuje njihova stranka, ker se njeno ime spreminja skoro po vsakem dežju. Zakaj to? Pametni ljudje že vedo za te spremembe in zato so take stranke zavrgli in vstopili nazaj v stranko, na katero se povsem vedno lahko zanesejo, da bo stala vsikdar pošteno za ljudske koristi.

Naše občine so krajevno jako nerodno sestavljene in radi tega so v občinah razne krajevne zadeve. Te krajevne zadeve povzročajo v občinski politiki dostikrat težkote. Iz teh ozirov so si naši pristaši postavili v nekaterih občinah več kandidatnih list. Ko se pa občine uredijo, da bodo tvorile gospodarske celote, bo pa naša stranka s svojim delom in uplivom postarala, da bodo pristaši Slovenske ljudske stranke nastopali z enotno listo.

Volitve se bodo vršile v nedeljo 26. junija od 8 zjutraj do 5 popoldne in to brez kaknega odmora. Dolžnost vsakega občana je, da gre na volišče vedno in tako tudi ob občinskih volitvah. — Vsakdo naj voli listo, ki mu ugaja; seveda naši pristaši ne bodo volili liste, ki nosi naslov nasprotnih strank; to bi bilo žalostno in ne možato.

Skodi cel zadnji teden so vse kandidatne liste nabite pri županu na občinski deski in vsakdo lahko vidi, katera skrinjica je njegova. Pri volitvi bo imela pa tudi vsaka skrinjica varuha in tako lahko spozna svojo skrinjico. Priporočamo pa, da se izogibljete grde agitacije. Delajte pošteno, možato in se zavedajte, da si z nepošteno agitacijo nakopljete sovraštvo, katerega se vsekakor izognite. Komur ni kaj jasno, naj se obrne na naše zaupne može.

ZAPLANA.

(Spomenik padlim vojakom.) Na pokopališču smo postavili skromen spomenik vojakom, ki so padli v svetojni vojni. Blagoslovili ga bomo v nedeljo 26. junija po desetih sv. maši. Uljudno vabimo sosede, da nas tisti dan obišejo.

ŠMARTNO PRI LITIJI.

(Shod in volitve.) Shoda preteklo nedeljo se je udeležilo izredno veliko volivcev, med njimi tudi veliko kandidatov in glavnih voditeljev nasprotnih strank. V nad dve uri trajajočem govoru je g. poslanec Lebinger pojasnil zunanji in notranji politični polžaj in nazadnje tudi boj za občinske volitve. Temeljiito je razkrinjal škodljivost demo-

kratske politike tako v državi kot v občinah, nato pa našteval zasluge SLS. Udarci so bili tako v živo zadeti, da pričujoči nasprotniki niso prišli do sapa in so molče prenašali za nje porazna kvajanja govornikova. Ves odpor je obstojal v par medklicih, ki so pa utonili v navdušenem ploščanju naših volivcev, ki so se razhajali z zavestjo: temu porazu nasprotnikov na shodu bo sledil tudi poraz pri volitvah. Nasprotniki bodo sicer zadnje čase z različnimi neresnicami skušali begati volivce ali pa jih odvrniti od volitve, toda prepričani smo, da ne bo nihče nasedel, ker je liberalizem škodljiv ljudstvu četudi se skriva pod gospodarsko in delavsko krinko. — Vsi na volišče. Vse kroglice naj padejo v 4, 5 in 6 skrinjico. Naši kandidati jamčijo, da bo bodoči odbor in od njega izvoljeni župan popolnoma na mestu in v korist ljudstva.

KEKA PRI STICNI.

26. junija se vršijo na Krki občinske volitve. 20 let so imeli občino v rokah liberalci oziroma samostojneži. Za sedanje volitve je vodja samostojnežev g. Žerjav izdal dolg letak. Kakršno je bilo dvajsetletno njegovo občinsko gospodarstvo — tak je tudi letak. Sama hvala, koliko je za občino dobrega naredil. Toda, če pogledamo občinsko gospodarstvo in če poslušamo trezne može, vemo, da nimajo v gospodarskem oziru kaj pokazati. Žalostno je, da si mora po 20 letih g. Borštnik sam

Volite! čas je že, da je te komande na Krki knezel Volite listo slovenske ljudske stranke. Imena mož, ki so na naši listi in njihovo dosedanje delovanje, nam jamčijo, da bodo res delali v korist občine in občanov. Zato na kresno nedeljo, dne 26. junija vsi na volišče in vrzite kroglico v tretjo skrinjico, katere varuh bo g. Alojzij Globokar iz Vel. Les.

BEGUNJE NA GORENJSKEM.

Občinske volitve bomo imeli kmalu. Mi bomo volili kandidate SLS. Kajpada bodo tudi demokrati mamili volivce. Hvalili bodo demokratsko stranko. Morda bodo priporočali dosedanjega župana. Ta mož je bil res na svojem mestu, kedar je bil v gozdu. Za županovo službo se pa dobe že sposobnejši možje. Kako čudno je delalo županstvo n. pr. ko je Joževac začel delati kegljišče poleg pokopališča. Najprej sploh niso povabili k ogledu zastopnika pokopališča, češ, vsako tako javno list kot cerkev zastopamo mi občinski odborniki. Župnik pa se je pritožil in moral se je vršiti nov ogled, h kateremu je bil na odredbo okrajnega glavarstva povabljeni tudi on. Župan je razlagal odredbo tako, da po drugem ogledu ne bo nadaljnje pritožbe, čeprav je g. župnik ugovarjal zoper ponovno dovoljenje, češ, da ni primerno graditi tukaj kegljišče. Joževac je opranje se na besede županove hitro nadaljeval zgradbo in jo skoro dovršil. Kar pride od okr. glavarstva odlok, da je županstvo kršilo zakon, ko je dovolilo Joževcu graditi; da bi zgradba morala stati 2 metra proč od javne poti. Tako se ne smejo voditi županski posli. Ali zahtevamo preveč, ako hočemo, da župan razume dopise okrajnega glavarstva, ki so slovenski. Čedno znajo agitirati naši demokratje. En zgled. Neki demokrat je prišel k našemu kandidatu, naj ne gre s SLS. Če pa vseeno greš na listo, se pa odpovej par dni pred volitvami. Ali demokrati tako razumete poštenost, da ljudi zapeljujejo k prekone dane besede?

MORAVCE.

Shod na Limbarški gori v nedeljo dne 19. t. m. se je prav dobro obnesel. Poslušalci, ki so se zbrali po cerkvenem opravilu v obilnem številu, so šli domov v zavesti, da naša stranka in naše kmetsko gibanje vsak dan bolj raste in se razvija. Shodu je predsedoval g. oblastni poslanec Poznič. Govorili so gg. poslanca Mazovec in Strcin, nato pa prot. dr. Rožič. Vsi so želi za svoja izvajanja živahno odobravanje. Shod se je izvršil v najlepšem redu.

SV. JEDERT.

Pri podružnici sv. Magdalene v Govcih smo obhajali v nedeljo 12. t. m. redko slovesnost. Doblili smo dva nova bronasta zvonova, katera so blagoslovili prečastiti g. dr. Kruljč, dekan v Laškem. Ker je bilo vreme ugodno, je prišlo mnogo ljudstva od blizu in daleč. Pred cerkvijo, ki je bila zelo lepo okitčana, je stal lep slavolok s pomenljivim napisom. V sprevedu, katerega se je udeležilo staro in mlado, je nastopila tudi rudniška godba iz Hrastnika. Omeniti je tudi cerkveni pevski zbor, ki je pokazal, da se ne ustraši težkih pesmi. Po pridigi je bilo darovanje za kritje stroškov pri nabavi zvonov. Vsi so radi prispevali — kmetje kakor rudarji — v dokaz, da vkljub slabim gospodarskim razmeram radi žrtvujejo v dobre namene. Nova zvonova pa naj po priprošnji sv. Magdalene oznanjata novo pesem ljubezni ter nam kličeta: kvišku srca!

ZAGORJE OB SAVI.

V nedeljo vsi na volišče! Skrinjica Slovenske ljudske stranke je peta za posoetnike in obrtnike, za kršč. delavce pa česta. Razen par bo imela vse slovenske občine v rokah SLS zato, ker so njeni močje najbolj pošteni javni delavci. Naj tudi v Zagorju pride SLS do besede! Ali bomo mar volili ljudi, ki hočejo da bi Slovenija bila boljševeška ječa — in ki agitirajo za delavsko kmetsko listo, čeprav noben kmet te liste ni podpisal. Nič boljši kot komunisti je pa g. Čobal. Poslanec v Belgradu je že bil, ne vemo kaj je še vse, v obč. odborih je že večkrat imel prvo besedo — toda vprašajte ga kaj je naredil za Zagorje.

Še manj pa seveda moremo zaupati demokratom. Alsi mar hočemo, da bo čez par let tudi zagorska občina izgubila par milijonov pri kakšni falirani banki. Ali hočemo, da bo županil bivši orjunaš nam, kjer je bil doma umorjeni Fakin. Zagorjani volimo tako, kot bodo volili drugod: v občinski odbor spadajo samo močje krščanskega natanjanja in poštenega dela.

12. t. m. je bil blagoslovljen novi zagorski vodovod. Veliko ljudi se je ob tej priliki zbralo pri izvirku. Gospod župnik je med blagoslovom spregovoril nekaj besedi o pomenu vode. Navzoč je bil tudi okrajni glavar g. Podboj. Stane pa vodovod deset milijonov kron.

V Kotredežu bi radi dobili električno razsvetljavo; zato so ustanovili električno zadrugo, ki je že pridno začela z delom.

**Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti
voroštvu i. t. d.**

MENGES.

V nedeljo dne 8. julija dopoldne bode odkritje spomenika v svetovni vojni padlim vojakom. Natančnejši spored prihodnji teden.

MORAVCE.

(Po občinskih volitvah.)

Dne 12. t. m. so se vršile v Moravčah občinske volitve, ki so prizadejale našim nasprotnikom toliko truda in napora kot še nobene v povojni dobi. Pa niso nudile tistega plačila in uspeha, kot ga je samostojnokmetska in samostojnodemokratska gospoda pričakovala. Celih 14 dni je ropotala samostojna barka iz vasi v vas, prirejala dan za dnem sestanke ter oznanjala evangelij novega, poštenege in naravnost velikopoteznega gospodarstva, a vse skupaj ni nič pomagalo. Nekateri menda še vedno mislijo, da je najbolje s silo vzgajati ljudsko voljo, da bi volivci »prav« mislili. Mar ne veste, da je nasilje in pritisk znamenje nemoči in slabosti. V izbiri agitatorskih sredstev niste bili nič kaj izbirčni. Začeli ste z osebnimi napadi na najbolj vplivne osebe v občini, misleč, če te poderemo, je zmaga gotovo naša. Med lažjo in resnico niste izbirali, samo da bi volivni »šlager« bolj držal in vlekel. Vsi poizkusi so ostali brezuspešni, ves trud zaman. Svojih šest odbornikov, ki ste jih imeli leta 1921., imate tudi danes. Zato si ne delajte nikakih predstav o morebitnem napredku. Za sklep pa bodi povedano nekaterim na uho: pojdite se raje sami preje učiti gospodarske umetnosti, mesto, da oponašate premoženjske razmere naših kandidatov, ali da se spotikate nad njihovimi življenjskimi poklici, katerih je sleherni časten, kdor ga častno in vestno vrši. Pokažite pri lastnem ognjišču, kako znate gospodariti, potem računajte šele na ljudsko priznanje in zaupanje. Dokler pa imamo v občini močje, kot je doseđanji in prihodnji župan moravški gospod Anton Cerar, — moč vse časti in vsega spoštovanja vreden — in kot so njegovi kandidati, bomo take volili.

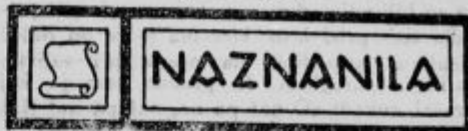
DOL PRI LJUBLJANI.

V našem društvenem življenju je bilo dvoje prireditve v zadnjem času, ki so imele popolen uspeh. Orlovska akademija, nastop fantov-orlov domačih in št. velenskih in mladega naraščaja. Izvajanje deloma prav težkih vaj precizno, mladi junaki-orlič obetajo postati še kdaj celi močje. V nedeljo 12. junija t. l. pa se je vprizorila Molierova igra »Namišljeni bolnik« v dobro zasedeni dvorani. Bolnik in vsi, ki so imeli z njim opraviti, so mojstrsko pogodili svoje vloge. Na praznik sv. Petra in Pavla se bo pa priredila tombola z lepimi dobitki v korist društva, da se pomaga pokriti stroške nove dvorane. Prijatelji krščanske izobrazbe povabljeni; po dvorani bo hodila sreča z zavezanimi očmi.

BRUSNICE.

Naši samostojneži, ki so pri zadnjih volitvah tako zelo propadli, bi radi na vsak način prišli v občinski odbor. Ker se pod pravim imenom ne upajo več kandidirati so — čujte in strmite — dali svoji listi naslov Slov. ljudske stranke. Zavedni močje in fantje, ne dajte se premotiti. Naša skrinjica je tretja, kmečko-delavska lista, na kateri poleg gospoda župnika kandidira naš priljubljeni gospod nadučitelj Maks Kalan, neumoren delavec za dobrobit naše občine, moč poštenega in krščan-

skega mišljenja, odločen bojevnik za naše pravice, ki je v času liberálnega preganjanja riskiral svojo službo, svoj kruh in s stranom čakal, kdaj bode z družino na cesti, zato, ker je držal z nami. Na švige-švage, ki procajo svoje prepričanje zaradi svoje častihlepnosti, pa se pošten krščanski moč ne bo oziral. Torej volite vsi tretjo skrinjico.

n Vsaka objava prireditve, pri kateri se običajeno pobira vstopnina stane tolikokrat po 25 par, kolikor besedi ali številki obsega. Denar se mora vpslati naprej, lahko v znakah. Brez vnaprejšnjega plačila se objava ne priobči.

n Gospodinja šola v Šmihelu pri Novem mestu prične novo šolsko leto 5. septembra t. l. in traja do 1. aprila 1928. V njo se sprejmejo notranje in vnanje gojenke. Prošnje za sprejem je vložiti najpozneje do 15. avgusta t. l. pri vodstvu gospodinske šole v Šmihelu, pošta Novo mesto, kjer se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila glede preskrbine itd. Prošnji, ki je kolka prosta, je priložiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

n Dekliška meščanska šola v Marijinem domu v Kočevju. Na deklški meščanski šoli v Kočevju v Marijinem domu se je vršil završni izpit ob sklepu šolskega leta pod predsedstvom g. ravnatelja T. Gasparija kot ministrskega odposlanca od 18. do 18. junija. Vse učenke IV. razreda so naredile izpit in sicer deloma s prav dobrimi, deloma z dobrim uspehom.

Vpisovanje učenk v I. razred je v poletnem roku 29. in 30. junija. — Za sprejem gojenk v zavod, kjer se jim nudi poleg pouka in vzgoje vsa oskrba proti zmerni mesečni plači, se vrše prijave tudi tekom počitnic.

n Rajhenburg — znamenita bečka pot. Priljubljena romarska pobožnost se vrši tudi letos in sicer bode tridnevna dne 30. junija ter 1. in 2. julija. Tridnevno vodijo č. oo. lazaristi iz Celja. Ob sklepu pobožnosti dne 2. julija ob 10 dopoldne slovesna procesija s presv. Rešnjim Telesom, nato pridiga in pontifikalna sv. maša, katero bodo služili milostljivi gospod opat č. gg. trapistov. Mnogo romarjev prenoči v noči od 1. na 2. julija kar v Lurški cerkvi, zato se jim bo letos okrajšala noč s tem, da se bode uprizorila ob 10 zvečer verska igra »Lurška pastirica« — ki je ravno v spodbudo romarjem slovenskega Lurda spisana. Igra se bo vršila v kaplanjski dvorani prav blizu romarske cerkve. Romarji celega slovenskega ozemlja — pridite v svoj domači Lurd — v Rajhenburg, kjer boste našli prekrasno Marijino cerkev in Marijino podobo, blagoslovljeno v masabjelskem skalovju — na kraju uslišani — a sedaj pa deli po njej Marija milosti v Rajhenburgu.

Zrna.

Klicali so na pomoč,
ki so kradli celo noč.

Do dekline ne bodi prestroga,
sicer ti bo dekline nadloga.

Lepo je, če oče modrost govori,
a sinko odpira uho in oči.

Kjer malčki zagospodarijo,
rav hitro ti vse pokvarijo.

Življenje je en čuden stol,
nanj vspenjaš — se življenje pol.
Ko malo se po njem pomakneš,
do konca prideš, pa dol omahneš.

Fantovski večeri v pismih.

XXII. Ser: skupnostna zavest.

Bilo je pred par leti. Rad bi bil skical občni zbor članov mlekarke podružnice, katera že več let ni delovala. Ker se je bil izgubil tudi vsak zapisnik udov, ni kazalo drugega kot iti od hiše do hiše in popraševati, kje so bili udje mlekarne. Tako me je pot privedla tudi pred hišo, kjer me je že od daleč pričakala gospodinja na pragu pri zaprtih vratih in zaregljala, še predno sem jo kaj vprašal, rekoč: »O naš pa ne, naš pa ne! Naš pa ni pri takih stvareh! Naš pa ne mara za to, naš je pa le bolj zase...« In tako je šlo, da nisem mogel priti niti do besede.

Jasno kajpada, da ta žena, ta mož, ta hiša ni imela najmanjšega pojma o skupnostni zavesti. Žal le, da je takih žena, takih mož, takih hiš, takih družin v vasi in občini občini vsepovsod na cente. Koliko je dandanes ljudi, ki nimajo nobenega smisla za skupnost, nobene ljubezni posebej do svoje domovinske občine, o kateri smo v zadnjem pismu izrecno govorili, katerim je ljubezen do domače občine deveta briga. Vseeno jim je, ali je njihova domača šola ali cerkev ali cela vas lepa ali grda, srečna ali nesrečna, ali ima razdrapano ali lepe kapelice, dobre ali slabe ceste, zdrave ali nezdrave vodnjake. Vse to jih nič ne briga, kvečjemu se brigajo za vse te stvari le toliko, kolikor jim prinašajo koristi ali pa še tisto ne. »Kaj mar meni drugi starci in otroci, hlapci in dekletke, bolniki in sirote? Kaj mi mar učitelj in šola, cerkev in župnik, veselje in žalost v vasi? Kaj mi mar, če propadajo lepe šege in običaji, če živijo drugih sinovi in hčere razbrzdano, če gre na vseh konceh in krajih nepoštenost in podivjanost v našo vas? Dosti je, da sam zase izvršim svoje delo, da živim zase in za svojo družino. Dosti je, da zase hodim v cerkev in na volišče, kadar ni drugače, da moram iti; kaj me brigajo drugi, kako volijo in kam hodijo. Je že dosti, da zase plačujem davke in dajem za društva in bratovščine, kolikor ravno neizogibno moram dati; kaj mi mar, ali drugi dajo ali ne.«

To je duh, ki vlada v sedanjih ljudeh. Jasno pa je, da ta duh sebičnosti, ni duh krščanstva, pa tudi ne duh sreče in zadovoljstva v človeški družbi. Jasno je zlasti, če pogledamo v zgodovino. Ta duh samoljubja in preračunane sebičnosti ni namreč tako mlad, kot bi človek mislil na prvi pogled. Saj že straši par stoletij po Evropi in vedno bolj po vsem svetu. Spočeli so ga brezverni modrijani in politiki, krstili so ga pa na ime liberalizem in kot tak se je razrastle tekom stoletij na verskem, gospodarskem in političnem polju. V verskem oziru hoče liberalizem osvoboditi človeka vsakega božjega razodetja in vsake nadnaravne vere; politični liberalizem zahteva popolno politično svobodo in ustavo. Gospodarski liberalizem pa tirja popolno svobodo v gospodarskem oziru. Zahteva neomejeno svobodo posesti, obrti in trgovine, povdarja svobodno konkurenco in svobodno delavsko pogodbo, vso svobodo za posameznika, četudi pri tem in zavoljo tega tisoč drugih ljudi konec jemlje.

In sadovi tega sebičnega liberalizma kakor so se pokazali tekom stoletij in se kažejo v vedno grši luči? Liberalizem je dal najprej kapitalizmu življenjsko moč. Zakaj načela, ki jih je izrabil kapitalizem v svoj prid, je po-

ostril liberalizem. Liberalizem je zavrnil božje razodetje, ki je podlaga vsake pravice, in tako je prepustil vso pravico izpremenljivi samovolji ljudi. Liberalizem je proglasil načelo svobodne konkurence, svobodne delovne pogodbe in obenem zanikal delavcu pravico združevanja, češ, da potem pogodba ni svobodna. Vštric s temi pojavi pa brezmejno zlo v človeški družbi. Propadla je družina, propadlo je skupno vaško življenje, občina, zmisel za narodne ideale, najbolj pa so se pokazale pogubonosne posledice teh nazorov v državnem življenju. Celotno državno življenje propada, kar se kaže v neprestanih vladnih krizah (Francoska, Jugoslavija, Nemška Avstrija itd.), številnih socialnih revolucijah, skrajnem absolutizmu ali popolnem anarhizmu. Svobodno moremo priznati, da v celotnem državnem življenju naše dobe nimamo mirne točke razvoja. Kar danes eden zgradi, sezida samo to, da drugi jutri isto uniči. Posamezniki, stanovi, družine in narodi sploh ne morejo sredi vse sile izrabljajočega boja do mirnega dela. To je torej sad današnjega družabnega življenja, ta sad pa je le sad sebičnosti posameznikov, kakor jo je razodela tudi ona ženska, ki sem jo omenil v začetku.

Ne! Tak duh ne more voditi ljudi od sreče. Treba preokreta v mišljenju ljudi. Treba več smisla za skupnost. Kako pa to doseči?

Ej, prijatelj, to pa je dolga pot! Le par misli, ki tičijo vse človeštvo in tičejo posebej tebe, dragi mladi prijatelj!

Zadnji vir tega grda samoljubja je pomankanje krščanske vere in posebej krščanske ljubezni. Krščanska ljubezen izvira iz spoznanja, da je en Bog vseh, en cilj vseh vseh, da smo vsi bratje, bogati in siromaki, da je vse človeštvo ena velika božja družina, katera sinovi morajo supno moliti k skupnemu Bogu-Očetu: »Oče naš!« Iz tega spoznanja o bratstvu vseh pa se vodi takoj tudi spoznanje, da je sebičnost nekaj grdega, da brat mora ljubiti brata, mu pomagati, kamoli da bi mu delal krivico. Tako ljubezen zatira sebičnost in usposablja človeka za družabno požrtvovalnost. Zato je povdarjal veliki papež Leon XIII. v svojih okrožnicah, da je rešitev tako imenovanega socialnega vprašanja upati zlasti od krščanske ljubezni, od tiste ljubezni, ki je osrednja, jedrna zapoved vsega evangelija in najgotovješi protistrup proti brezmejni sebičnosti. Torej le še vedno pravega nadnaravnega krščanstva med novodobne ljudi!

Pa saj zgoraj omenjena ženska je bila tudi kristjana, gotovo je znala »Oče naš« in ga je najbrž molila vsak dan — pa vendar tako sebična. Poleg poznanja krščanstva je namreč treba tudi vaje; tudi vzgoje v krščanskem življenju. In tu nastopa dolžnost zate, dragi fant, da samega sebe vadiš za skupnostno zavest. Pa kako? Treba je imeti odprto srce in odprte oči. Tu so otroci na cesti; ali te kaj brigajo? Jaz mislim, da vsak čas; zakaj surov, brezčuten človek bi bil, komur ni do nedolžne mladine. Tam so mladi ljudje, fantje in dekleta; zopet ti mora biti na mar, kako se obnašajo ob nedeljah v cerkvi ali zvečer na cesti. Prav posebno ti mora biti na mar, kakšno veselje si izbira mladina, ali se shaja v družini in družbah, ki ji bistrijo razum in plemenitijo srce ali v družbah, ki jo vodijo do vsakojake podivjanosti. Zanimati te mora, kakšno gospodarstvo je po njivah in travnikih, ali ljudje nazadujejo ali gospodarsko napre-

dujejo. Slišiš, da se je tega in onega lotila skopost, ki mu bo prej ali slej izpila kri. Greš v gostilno pa kmalu spoznaš, kakšni so pogovori gostov. Mogoče so prazne kvante in čenče, mogoče tudi, da so resni razgovori. Glej! Tako spoznaš svojo okolico in občino in potem pride na to, ali ji hočeš po svoji moči k dobremu pomagati ali jo v blatu pustiti. Če si v resnici kristjan, potem se ti nudi dovolj prilike, da nastopiš kot tolažnik, kot svetovalec, kot varih sirot in vseh zapuščenih. S svojim zgledom boš pa potegnil tudi druge za seboj in tako se bo obliče vaše vasi, vaše občine vedno bolj pomlajalo ob medsebojni pomoči. Drugič hočeva jasneje še govoriti o tej stvari. Dotlej pozdravljen od

Tvojega
Vaškega učitelja.

J. M.:

Gmotno vprašanje duhovščine — ali se sme o tem govoriti?

Nismo radi zapisali tega naslova.

Zakaj ne? Ker takih tožba je po naših časnikih na cente. O tem tožijo delavci, uradniki, kmetje, obrtniki, trgovci — celo industrijalci. Sedaj naj pridejo na vrsto še duhovniki!

in vendar je tudi o tem odkrita beseda potrebna. Če vsak šport najde v naših dnevnikih prostora cele kolone, smo vendar duhovniki toliko zaslužili, da smemo vsaj javno povedati, kje nas čevlji žuli.

Tudi duhovniki so ljudje kakor drugi. Potrebujejo obleke, hrane, stanovanja, zdravil; tudi nje zadene butara starosti in križ bolezni. Poleg tega potrebujejo marsikaj, kar lahko drugi pogrešajo: drage knjige in časnike za izobrazbo. Veliko izdajstvo pa je združenih z duhovniškim poklicem.

Morda se zdi komu odveč, da to povdarjamo. Ali vendar to ni nepotrebno. Včasih je videti, da ljudje mislijo, da duhoven ničesa ne potrebuje. Pa ker je Kristus zemeljske ljudi izbral za duhovnike in ne kake nebeske angele, je umljivo, da duhoven brez zemeljskih potrebščin ne more shajati. Kristus sam, ko je bival na zemlji, je jedel in pil, je bil lačen in truden, si je pustil streči od dobrih ljudi. Ko je razpošiljal apostole, je naročal: »S seboj pa ne jemljite ničesar, jejte in pijte, kar bodo pred vas položili, ker delavec je vreden svojega plačila.« Kdor sprejme

14. kolo drž. razredne loterije.

Opozarjamo svoje čitatelje, da jim z današnjim dnevom dajemo priliko, da si za bodoče kolo nabavijo srečke od najsrečnejše kolekture L. Z. KONJOVIĆ, Beograd, katera je najsolidnejša, najkulantnejša in katera je pokazala največji uspeh.

Ne samo najcenejše, ampak tudi najboljše barve

laki, barve, steklarski klej, čopiči ter vse potrebščine za slikarje, pleskarje in drugi v to stroko spadajoči predmeti se dobe v staroznani trgovini na Miklošičevi cesti, nasproti frančiškanski cerkvi

IVAN JANČAR.

preroka v mojem imenu, bo prejel plačilo preroka.« Zveličar je sicer nasitil 5000 duš s peterimi hlebi, pa je vendar Judež pobiral s puščico za Gospoda in aptostole.

In tudi sedaj ne more biti drugače. Če hoče duhoven sedeti v spovednici, učiti v šoli, hoditi k bolnikom, se pripravljati na pridige, mora za njegov vsakdanji kruh biti od drugod preskrbljeno. Tega so se verniki zavedali od prvega krščanstva semkaj. Cerkevni tridentinski zbor je v 21. seji izdal stroge odredbe, kako naj bo za duhovnike oskrbljeno v časnem oziru, cum non deceat eos, qui divino ministerio adscripti sunt, cum ordinis dedecore mendicare aut sordidum aliquem quaestum exercere — ker se za one, ki so mašniško posvečenje prejeli, ne spodobi, da bi prosjačili ali kako umazano, nečastno delo opravljali. Najnovejši cerkveni zakonik, ki ga je izdal papež Benedikt XV. je te zapovedi obnovil. V can. 1496. je izrečeno: »Cerkev ima pravico, neodvisno od državne oblasti od svojih vernikov zahtevati vse, kar ji je potrebno za vzdrževanje bogoslužja ali za dostojno prehrano duhovnikov in drugih cerkvenih nameščencev.«

Pa čemu to, saj se nobenemu stanu tako dobro ne godi, kakor duhovnikom:

tako sodi velikokrat naše ljudstvo. Še pred par dnevi sem slišal tako sodbo. Od kod take zmotne misli. Ker verniki vidijo, da ima ta li oni župnik lepše njive in travnike kakor kak bajtar; ker presoajo stroške duhovnikov po svojih stroških; ker so mnenja, da ima vsak duhovnik tudi plačo od države in sicer večjo kakor uradniki; ker plačujejo nekaj tudi pri pogrebih, pa ne vedo, da s tem plačajo tudi organista, cerkovnika, sveče, strežnike, zvonarje, grobarje itd. Od kod še take misli? Ljudstvo je marsikje že okuženo od liberalnih bacilov, ki so mu zamorili javno zavest, kaj mu je duhovnik v dušnem in časnem pogledu. Komur ni Bog nič, Cerkev nič, večnost nič, temu je seveda duhoven nepotrebna stvar na svetu. Zato je nujna posledica, da se tak maloveren človek zaletava v duhovna. Tako se je nekje liberalno nadahnen kmet zaklinjal, da raje zapravi grunt, kakor da bi kaj dal f. . . . m. Nekje pa je župnik v poslovnem govoru omenil, da zapusti župnijo, ker so v fari tako neznatni dohodki, da ne more pri njih živeti! Strašno so mu zamerili, če tudi je resnico povedal . . .

Morda smo duhovni sami krivi, da ljudstvo duhovniški gmotni položaj tako

krivo presoja, ker smo se ženirali, kaj o tem črhiniti.

In vendar živi duhovništvo tako borono in skromno življenje, kakor še nikdar do cesarja Jožefa, ki je živel pred 140 leti. Par izgledov: Bilo je med vojsko. Na službo je prišel mlad kaplan. Obleke si ni mogel napraviti. K sreči je imel še premožne stariše, da so ga oblekli. Drug izgled: Župnik, blizu 70 let star, je opešal. Moral je v bolnico. Imel pa ni nič, dasi je bil doma iz premožne hiše. Brat njegov — milijonar — je žrtvoval nekaj tisočakov za svojega brata duhovnika. Vse to je bilo lepo. Sodimo pa vendar, če domača hiša žrtvuje precej žuljev domače družine, da izžola sina duhovna, da je nazadnje nekaj nelepega, če pride duhoven na starost spet domači hiši na rame. Koliko je pa takšnih dušnih pastirjev, ki se ne morejo nasloniti nikamor.

Komur se ne odpira pogled v temno bodočnost, če se te stvari ne obrnejo na boljše. To ni samo zasebna zadeva duhovnikov, ampak tukaj zadaj tiči zelo važno javno vprašanje.

Zato smemo, a ne samo smemo, tudi moramo govoriti o tem. Kaj več prihodnjič.

POVEST GORSKE FARE.

Med očetom in hčerjo je nastalo nesoglasje, ki ni hotelo izginiti. Grof ni hotel zavreči starih tradicij svojega rodu in Čiška se je borila za pravice svojega srca. Na videz sta občevala prijazno drug z drugim, toda prejšnjega zaupljivega razmerja ni bilo več — vedno bolj sta se odtujevala.

Prišla je zima in grof Hugo je silil k odhodu v prestolico. Radi svoje hčere je hotel zopet živeti v širokem slogu, obnoviti stare odnose. Njegova hči naj spozna svet. Upal je, da jo bo to ozdravilo njene ljubezni.

Toda predno je bilo vse pripravljeno za odhod, je prišlo sporočilo, ki je odločilo, da je odložil svoj sklep. V novembru je bilo v časopisih poročilo, da je slovita pevka Tamara na odprtem odru zblaznela.

Grof Hugo je bil vsled tega udarca ves omamljen. Tamara — to je bila vendar njegova nezvesta žena! Stare rane so se zopet odprle in sočutje je premagalo sovraštvo. »V svoji nesreči bo popolnoma zapuščena,« je mislil. »Skrbeti hočem vsaj za to, da bo dobro strežena.« In odpotoval je v Berlin.

Edito so prepeljali v njeno vilo ob Treptover-skem jezeru. Vsa pota so bila zasnežena, ko se je peljal tja grof Hugo. Oster veter mu je bril v obraz. Brezupen in pust, kakor njegova duša, je bil tudi svet. Vse je bilo zavito v vlažno sivino, na zimskem nebu so se vlačile megle.

Bolnica se je nahajala v veliki, svetli sobi, iz katere so jo pri močnih napadih lahko takoj prenesli v malo celico z blazinastimi stenami. Ko je Hugo vstopil, se ni zmenila zanj. Mehanično je prelistavala neko knjigo, ali se polgravalala s cvetico, ali udarila par akordov na klavir.

Grof Hugo jo je opazoval s sočutnim pogledom. Njena krasna postava je bila sključena in glava nagnjena naprej. Nekaj trudnega in žalostnega je ležalo na njej, njene kretnje so bile nagle. Njene roke

one lepe, bele roke, so bile vele in blede ter so nemirno tipale semintja. Grof Hugo je prijel njeno desnico in tiho vprašal: »Edita, ali me poznaš?«

Dvignila je glavo in pogledala mimo njega v praznino. Šele sedaj je videl, kako strahovito jo je zdelala bolezen. Ozka usta so bila trdno stisnjena, ustni koti globoko razvlečeni kot pri jokajočem otroku. Nekdaj cvetoči obraz je bil razdejan, vel in star. Oči so zrle neumno, s topim izrazom v eno samo točko. Včasih so se popolnoma zaprle in tedaj se mu je zdelo, da gleda v otrpel mrtvaški obraz.

Grof Hugo je jokal. Ni se sramoval svojih solz. Vročje sočutje je občutil s to revico, ki je bila nekoč sreča in upanje njegove mladosti, sladka vsebina njegovega življenja. Ob taki pretresljivi tragiki se ni mogel jeziti.

Več ur je ostal pri njej, ne da bi ga spoznala. Nekaj časa je bdela, nato se je zdelo, da spi. Toda nenadoma je planila kvišku, njeno telo se je vzravvalo, njene oči so zagorele in zdelo se je, kot da njeno telo raste. Šla je s tretjim obrazom proti grofu in zaklicala z nečloveškim glasom v najvišjih zvokih: »Ubij najprej svojo ženo!« —

To je bilo ono slovito mesto iz Beethovne opere »Fidelio«, ki izraža višek, oni grozni krik, v katerem so zbrane svetle točke vse opere.

Ko je pela Edita zadnjič Eleonoro, je ob tem kriku zblaznela. Tedaj je neprestano ponavljala ta krik, stokrat na dan.

Grof se je ob tem groznem kriku prestrašen umaknil. Lasje so se mu ježili. Ta grozni krik blazne žene mu je zadonel v ušesa kot strahotni motiv njegove življenjske usode. Nehote se je skušal zavrovati, toda blazna žena mu je sledila korak za korakom, njene oči so se upirale vanj kot žareči meči, iztegnjene roke so ga hotele zadaviti. In neprestano je donel v visokih, nenaravnih tonih ta blazni krik: »Ubij najprej svojo ženo!« — —

Prihitela sta dva strežnika, ga rešila iz neprijetnega položaja ter s silo odvedla Edito v celico. Ko so se vrata zaprla, je čul zamolklo vzdihovanje in srce trgajoči krik: »Ubij najprej svojo ženo!«

Opetakajoče se je zapustil sobo. Zdelo se mu je, da bo sam zblaznel. Izčrpan se je zgrudil na zofa. Kolena so se mu tresla in vse njegovo telo je tre-

Razno.

Berlin — najobsebnije mesto sveta. Berlinška občina je priključila več sosednih občin, in tako je nastal Veliki Berlin. Sicer nima toliko prebivalcev kot London ali Newyork, a po obsebnosti je največje mesto na svetu. Meri 878 kvadratnih kilometrov (to sta dve stranici kvadrati vsaka dolga nad 29 km). Newyork pokriva 864 kilometrov, Chicago 585, London 302, Pariz 80; a ima Pariz skoraj toliko ljudi kot Berlin, ker je vse bolj na gostem.

V kristalu kremenjaka v muzeju v Chicago so vodene kaplje, ki so stare več kot deset milijonov let! Voda se vidi popolnoma čista in brez primesti.

Petrolej. Pri nas bi računili porabo petroleja po svetilnikih in ne po avtomobilskih in aeroplanih, in bi bila poraba prav majhna. Kjer je pa poraba petroleja in iz njega narejenega bencina zelo velika, se takoj pozna, da je tam avtomobilni promet posebno razvit. V Zedinjenih državah na primer pride 1 avto že na 5 oseb in je zato poraba bencina in petroleja tam prav ogromna, 860 litrov na leto na osebo. Anglija porabi 100 litrov na osebo, Francija 60, Nemčija samo šele 11. Kje je Nemčija za Zedinjenimi državami! In kje za Nemčijo smo šele mi!

Koliko pojemo. Ko doseže starost 70 let, si 140krat toliko pojedel, kot tehtaš.

petalo od razburjenja. Le počasi se je pomiril in pogledal okoli sebe. Nahajal se je v veliki, razkošno opremljeni sobi z rožnatimi zavesami. Ozek solnčni žarek je prodril skozi čipke zaves in lizal kot ozek, dolg, plamenast jezik v mračni sobi.

Grof Hugo je hotel oditi. Tedaj so se odprla vrata na nasprotni strani, bližali so se hitri koraki in nato se zadonel glasen krik. — Pred njim je stala neka ženska postava, v beli, ohlapni obleki, držeč roko na utripajočem srcu.

Grof Hugo je napravil par korakov, nato pa je nenadoma obstal, kot oslepljen od tolike lepote. »Julija — Julija?« Zazvenelo je pol kot radosten klic, pol kot vzdih...

Julija je prebledela. »Graf Hugo — Vi tu?«

»Da, jaz,« je rekel. »Bral sem grozno vest v časopisih in prišel sem.«

»To je grozno,« je rekla Julija in sklenila blede prste. »Zdravniki smatrajo Editino bolezen kot neozdravljivo.«

Grof je zavzdihnil. »To je hušje kot smrt.«

Nato sta oba molčala. Ob pogledu na Julijo se je v grofu odprla stara rana. Hotel jo je prijeti za roko. »Julija... Julija, zakaj si šla od mene? Sedaj sem popolnoma sam. In sedaj ta nesreča. A kljub vsemu, jaz...«

Naglo je odtegnila roko in rdečica je švignila preko bledega lica. »Ne tako,« je rekla strogo in očitajoče. »Zločin bi bil, če bi govorila o ljubezni tu, kjer se odigrava tako grozna usoda.«

»Toda ljubim te,« je kriknil.

Zmajala je z glavo in ga pogledala s solznimi očmi. »Ne govori tako, to me boli,« je rekla. »Iztrgati morava to ljubezen iz srca, zakaj sedaj, ko vem, kaj naju loči, bi bilo greh.«

»Edita ni bila moja žena,« je zastokal. »Najin zakon je neveljaven. Sedaj, ko sem te zopet našel, naj te zopet izgubim,« je tožil. »Ti si povzročila, da sem si zopet zaželel življenje, Julija. Upal sem, da bom po dvajsetih letih trpljenja zopet našel mir — a sedaj se znova začenja nesreča. To je obupno, tega ne bom prenesel! Julija — pomagaj mi, ne pusti me umreti! Daj mi svojo roko, Julija — bodi moja žena — sicer bom pogubil svoje življenje —«

»Ne kljubuj usodi!« ga je milo opomnila. »Nosi potrpežljivo, to olajša breme. Naših sanj je konec — za naju je prišla zima! Ostala bova dobra prijatelja.«

Zmajal je z glavo. »Ne,« je zaklical, »to mi ne zadostuje, ljubezni hočem. Ne bom več vzdržal. In ti —«

Julija ga je pogledala tako resno, da se je umaknil. »Jaz?« je rekla, »velika, resna naloga me čaka, Hugo. Moja sestra je sama, zapuščena. Samo mene ima. Popolnoma naravno je, da bom ostala ob njeni strani, da ji bom stregla in skrbela zanjo, da bo njena usoda nekoliko lažja. Ljubila bom samotno in nesrečno revico, zakaj sedaj, ko jo je usoda tako težko udarila, nima nikogar več na svetu kot mene, svojo sestro. Ljubezen bom dajala revici, samo ljubezen. Ostala bom zvesta svoji ljubezni do smrti — pa tudi svoji dolžnosti.«

Tedaj je pokleknil pred njo in jecljal: »Julija, ti si najplemenitejša žena! Jaz sem norec — odpusti mi!«

Ljubeznivo ga je pogladila po glavi. »Ne govori tako,« je rekla. »Storila bom pač svojo dolžnost. In bolje je tako za naju oba. Veliko nalogo imam, ki daje mojemu življenju vsebino in smisel. Nekaj časa bo pač hudo, ker se morava ločiti, toda tudi to bova premagala in srečna bova ob spominih na to.«

Ko je videla njegov tomni obraz, ga je prišla za roke in rekla: »Ne pojdi tako od mene, Hugo! Vsaj enkrat se mi nasmejaj. Glej, v onih dnevih sreče si mi dal toliko, da bom od tega živela vse življenje. Najina ljubezen je bila čista in neoskrunjena kot solnce — in to je najina tolažba! Usoda naju je trdo zadela, a prenašala bova kot junaka.«

V njem se je še enkrat dvignila stara, večno mlada ljubezen. »Julija,« je zakričal, »ne bom prenesel. Pridi, zbeži z menoj na konec sveta.«

»Tega ne misliš resno,« je rekla. »Saj bi me moral zaničevati.«

Tedaj se je dvignil, ji globoko pogledal v oči in jo poljubil na čelo. »Julija, ti uboga — ti bogata! S svojo velikostjo si me premagala, uklanjam se tvoji volji.«

Zaihtela je. »Hvala,« je rekla s trepetajočim glasom. »Zbogom, Hugo! Bog te blagoslovi!«

»Zbogom!« je zašepetal in je toplo pogledal. »Zbogom!«

S tem se je poslovil. Sani so oddrčale, a grofu so šle prehitro. Vsak trenutek se je obrnil in gledal proti oknu, pri katerem je za rožnatimi zavesami stala bleda, vitka deklica, ki jo je nad vse ljubil. Še enkrat je pozdravil z roko, dvoje velikih, žalostnih oči mu je nemo odzdravilo, nato je nenadoma ugasnil rdeči sljaj in vitka postava se je potopila v meglo, kakor sladka, lepa pravljicična slika.

Najmanjša riba živi v morju okoli azijskega Filipinov; doseže kvadratu dolžino 15 milimetrov.

Šeuka. Dosele največje šeko so ujeli v juniju 1924 na Danskem. Dolga je bila 126 cm, tehtala je pa 136 kg.

Zmrznjeno meso. Vasko leto pripeljejo iz Južne Amerike v Evropo ogromno množine zmrznjenega mesa. Leta 1925 so ga pripeljali 1.340.000 ton, lani pa 1.200.000 ton. Lani ga je bilo zato manj, ker se je stanje živine v nekaterih evropskih deželah zelo zboljšalo in ker nekatere države niso pripustijo več neomejenega dovoza. Največ zmrznjenega mesa kupi Anglija; lani ga je kupila 1.000.000 ton, torej pet odstotkov vse kvote. Glavne izdelovalnice zmrznjenega mesa so v južno-ameriških republikah Argentina in Uruguay. Šrambe, v katerih vozijo tako meso čez ekvator, imajo temperaturo 7° pod ničlo.

Za varstvo ptic. V državi Teksas v Ameriki je izšlo več zakonskih določb v varstvo ptic pevk. Določili so več vrst teh ptic, ki jih nihče ne sme imeti zaprte v kletki. Ker pa se nekateri za te odredbe niso zmenili, so napravile ženske v mestu San Antonio poseben odbor, so šle po vsi hišah, so vzlele ptice s seboj in so jih v mestnem parku spustile na prosto. Iz vseh zadržanih držav je dobil ta odbor priznalna pisma.

Hud vihar. V ruski azijski deželi Kokand je razsajal neprestano skot 16 dni vihar, ki je položil ogromne dele dežele pod 7 m debelo plastjo peska. Neko trgovsko karavano je z veličini vred popolnoma zasul.

Franjo Neubaueri

Oj ti dnevi!

*Oj ti dnevi, ko pripeka jasni, svetli solnčni žar!
Raj pošilja jih na zemljo,
Božje so dobrote dar.*

*Zletajo čebele pridne
in ne vejo same kam:
vsa jim cvet šepete sladko:
»Jaz najslajši med imam!«*

*Ostro brušene se kose
v solnčnem svitu bliskajo
in v večer in v rano jutro
fantje krepko vriskajo.*

*Jaz od tople vnet sem sreče,
Ti od solca si razgret,
moj zeleni in cvetoči
in žareči rodni svet!*

Od kdaj je češnja pri nas udomačena.

Krog naravoslovcev in prijateljev narave vzdržujejo mnenje, da je rimski poveljnik Lukul, ki je bil eden največjih sladkosnednežev na svetu, prinesel ta sad s svojega vojnega pohoda na obalo Črnege morja, ko je tam v letih 74—64 pred Kristusom premagal vladarja v Pontu. Drugi so zopet drugačnega mnenja. Pravijo, da so češnje Grki že mnogo prej poznali. V Italiji pa je bila znana že Korneljeva češnja, ki naj bi jo bil ta vojskovodja prinesel, ko se je povrnil kot zmagovalac nad sirijskim kraljem Antiohom v letih 192—189 pred Kristusom. Ta češnja pa ni bila plemenita kakor današnje; zato so jo rabili kot krmo za prašiče. Najbrž pa je Lukul prinesel cepiče kake posebne vrste že oplemenjene češnje, s katerimi so cepili Korneljeve češnje. — Kakih 120 let potem, ko so se pokazale prve plemenite vrste češenj, ki so jih takrat

gojili kot črne in bele, so se pojavila tudi že češnjeva drevesa ob reki Reni, potem v Galiji (sedanja Francija) in celo na Britanskem. Rimske legije, ki so se borile z Germani in Galci, so zanesle v severnejše dežele Evrope. Galci so imeli sloves, da so najboljši gojilci češenj. Karel Veliki, ki je mnogo storil za razširitev kulture v svoji državi, je zelo pospeševal tudi sadjarjo; prav posebno je skrbel za gojitev češnje kot odličnega sadonosnega drevesa. Pozneje so posebno samostani mnogo pripomogli, da se je gojitev češnjevega drevja zanesla tudi na kmetije. Zanimivo je dandanes opazovati toliko različnih vrst češenj, ki jih nekateri kar po okusu poznajo, katere vrste so.

Češnjevo drevje je velikega pomena v gospodarstvu. Sad v najrazličnejših vrstah (belice, črnice, hrustalke, srčarice itd.) pozabljemo, še več pa prodamo. Mnogo jih tudi vkuhamo s sladkorjem, nekaj tudi posušimo.

Tudi ptice se rade posladkajo s češnjami; le opazujte tatinskega vrabca, pa-

metnega škorca, gosposkega kosa in kričeče vrane. Le-te požro kar cele češnje; neprebavljive koščice raztrosijo s svojim blatom po okolici. Iz njih zrastejo divje češnje naših gozdov.

Posebno važno je, da pri jedi češenj izločimo koščice, ker bi znale zaostati v črevesju, povzročiti bolečine v njem ali gnojenje slepiča. Češpljev les je zelo iskan material za sobno opravo in za rezbarije.

Meh za smeh.

»Gospod stražnik, ali mi morete povedati, koliko je ura?« — »Deset minut manjka do sedmih.« — »Do sedmih? Zjutraj ali zvečer?« — »Zvečer.« — »Danes ali večer?«

* * *

Na pomoč. Mlada žena (brez sape na posredovalnici za službe): »Sredi kuhe me je kuharica popustila. Ali je mogoče katera tu, ki zna kar naprej kuhati?«

* * *

Samo dva. Oče, mati in sinček so šli na sprehod ter postali žejni. Stopili so o gostilno, kjer je oče naročil dva vrčka piva. »Kaj, samo dva?« pravi začudeno sinček, »ali za mater nič?«

* * *

Iz šole. Učitelj: »Zrak, svetloba in voda so glavne stvari, katere rabimo za zdravje. Ali mi ve kdo še kaj drugega?« — Učenec: »Mošt, kruh in špeh.«

* * *

»Edino, kar potrebujete, je počitek, nič drugega vam ne manjka.« »Pa mi vsaj na jezik pogledite, gospod doktor.« »Da, tudi ta mora imeti počitek, gospa.«

* * *

Bogataš snubcu: »Tako, vi hočete mojo hčerko poročiti? Koliko pa imate denarja?« Snubec: »T-t-t-t-am okoli dva tisoč.« Bogataš: »Jaz mislim denarja, ne drobiža.«

* * *

Škoti so znani kot največji skopuhi na svetu. Neka Škotinja je imela pahljačo celih trideset let. Da se je mogla toliko časa ohraniti v dobrem stanju, je bilo le tako mogoče, da ni nikdar pahljala z njo, pač pa mirno držala, z glavo pa sem in tja majala.

* * *

Neki raztresen učitelj je imel uro navadno v desnem žepu telovnika. Neki dan pa ure ni bilo na navadnem mestu. Poklical je enega izmed učencev, da naj gre na njegov dom po uro, katero je pozabil. Ko se je fant pripravljaj, da bo odšel, je učitelj segel v levi žep in privlekel uro ven ter rekel: »Zdaj je štiri minute čez devet, glej da boš ob pol desetih nazaj.«

Na sodišču. Sodnik: »Torej obtoženec vas je hotel pregovoriti, da bi njemu v prid

govorili. S kom vam je pa hotel usta zamašiti?« »Z enim košem krompirja.«

Ne zamudite

obiskati špecialnega zasebnega tečaja za gg. mojstre in pomočnike, ki se prične 11. julija t. l. Vse informacije daje vod. teč. Iv. Steinman v Ljubljani. Zahtevajte prospekt.

Oskrbništvo Fužine, D. M. Polje

odda 14 mesecev starega BIKA, 360 kg, polkrynega, montafonske pasme; 3 mesece starega BIKA, simendolske pasme, 130 kg; 10 mes. star. montafon. pasme, 260 kg — vsi potomci izvrstnih mlekaric.

Oblike za surovo maslo

ter za košnjo prvovrstne vile, grablje, kosiča, kose ter vse druge lesene in kožarske potrebščine si nabavite najceneje pri

M. ČESENJ, KRANJ

„Domoljubov“ Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmet. potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozir. obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Mizarskega vajenca

sprejme Ivan Kuhar, Vižmarje 69. p. St. Vid nad Ljubljano.

Išče se mlekar ali učenec, ki ima veselje do mlekarstva. Prednost imajo tisti, ki so že nekoliko vajeni. — Ponudbe pod „Mlekar“ 4855.

Čevljarskega vajenca

iščem. Ivan Ovsenek, čevlj. mojster, Zvirče p. Križe.

Šivalni stroj dobro ohranjen trdke „Jax“ se proda za 600 Din. Vpraša se pri F. Bizjak, Seleturgova 6.

Katera boljša trgovina z mešanim blagom v bližini Maribora ali Celja, oziroma v mestu samem, bi sprejela učenca, ki dovršil 2. razr. meščanske šole. Nastop kmalu. I. Slemenik, Slovenj-gradec 84.

Parni mlin in žaga

se proda, event. odda v najem. V mlinu pet parov kamnov, na žagi venecijanka s cirkularko. Stanovanje, hlev ter nekaj zemljišča. Vešči in podjetni družini bi bil ugoden obstanek zagotovljen. — Istotam se proda kmetški trijer na ročni pogon ter elektr. dinamo za circa 300 luči. — Naslov pove uprava lista pod št. 4690.

Vajenca za kovaško obrt sprejemem takoj pod ugodnimi pogoji. Ivan Kapus, Posavec št. 1. pošta Podnart.

Deček zdrav in pošten in ki ima v resnici veselje do obrta, se sprejme kot vajenec v kovaštvo in poprav. kmetijskih strojev. — A. TOMŠIČ, Verd-Vrhnik.

Mizarskega vajenca

sprejme Ivan Rojc, Zg. Šiška št. 93.

VENECIN

Izredno zdravilna voda proti reumatizmu in išlasi, želodčnim in črevesnim boleznim ter za nego ran
dobiva se zopet v vsaki lekarni.
Skladišče za grosiste: Isia d. d. Ljubljana.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le **Jos. Petelinca** Gritzner, Adler Najnižje cenel Tudi na obrokel **Ljubljana** blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vezenju brezplačno. Večletna garancija.

2.-11. julija 1927
pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstva kralja

VII. Mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani.

Najstarejša in najbolj obiskana gospodarska razstava v naši državi nudi:

1. največjo izbiro vsakovrstnih industrijskih in obrtnih izdelkov,
2. ker velika konkurenca, zelo umerjene cene,
3. najboljši pregled za nakup pri prvovrstnih in solidnih trdakah,
4. na podlagi sejmske legitimacije 50% voznino na vseh osebnih in brzovlakih in pazobrodih.

Oglejte si prirodna krasote Slovenije! Legitimacije se dobe po Din 30.— v vseh večjih denarnih zavodih, potniških uradih, kulturnih in prosvetnih društvi, trgovskih organizacijah itd. Stanovanja preskrbljena. Informacije daje: Sejmski urad.

Manjše posestvo

oddaljeno tri minute od železniške proge in ceste, obstoječe iz velike zidane hiše, z vodovodno napravo, velikim hlevom in svinjakom ter devet oken kozolca, z velikim vrtom, njiv za osem mernikov posevka, štiri joha zaraščene gozda, pripravno za kakega obrtnika (kovača, kolarja, zidarja), se proda za 50.000 Din. — Na željo se proda tudi samo hiša. Pojasnila daje **JOZE CEH**, Ponikve-Trebnje, Dolenjsko.

JAVNA ZAHVALA.

P. n. Laboratorij „ALGA“, Sušak 12.

Naznanjam Vam, da mi je zelo dobro služilo Vaše zdravilo „ALGA“ proti revmatizmu, in to ne samo meni, ampak vsi, ki so ga naročili, mi pripovedujejo, da so z uspehom slo zadovoljni. Mnogi so zdravili tudi stare revmatizme in kostobolja, mnogi trganje v glavi in zobeh. Zahvaljujemo se Vam tem potom in nam pošljite zopet 25 stekl., da ne ostanemo brez tega dobrega zdravila.

Vas pozdravlja Marija Kržišnik.

Koroška Bela, 21. jan. 1927.

REVMATIZEM!

Revmatizem? Kostobolje? Bodljaje? Trganje v glavi in zobeh? Omotico ozdravite z zdravilom „ALGA“.

Vsaki steklenici je priloženo točno navodilo o uporabi. Naslov za poštna naročila je:

Laboratorij „ALGA“, Sušak 12.

4 steklenice za 77 Din, 8 steklenic za 131 Din. V cenil je uračunjena pošt-nina, zabojček in zavojatna.
14 steklenic za 205 Din, 25 steklenic za 320 Din.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali je brezdvomno

»MASTIN«

ki pospešuje rast, odebeltitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pismala. Cena: 5 skat. 46 Din, 10 skat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY (zrav. rojovža), Ljubljana, Mestni trg 4

Osle za kose

(BERGAMAŠKE - ITALJANSKE)

dobite najceneje pri SEVER & KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica. 4650

Vi grešite

proti samemu sobi, če zanemarjate Vaše telo, Vaš obraz, Vaše roke, Vaše lase, Prava sredstva za negovanje lepote za Vas in Vašo obitelj so:

Fellerjeva mila zdravja in lepote z marko „Elsa“ najplemenitejše kakovosti, vsebujejo medicinsko preizkušeno dobro delujoče sestavine, ter niso toraj le navadna toaletna mila. Poizkusite enkrat:

Elsa-lilijino mlečno milo, Elsa-rumenjakovo milo, Elsa-gilicortinsko milo, Elsa-boraksovo milo, Elsa-katranovo milo, Elsa-milo za britje in nikdar ne boste hoteli uporabljati drugega mila. - Za poizkus 5 kom. Elsa mila že z zavojnico in poštino vred Din 53,-

Fellerjeva prava kvačkasta pomada za obraz in zaščito kože z marko „Elsa“, ona vam obrani mladost in lepoto, vpije se v kožo in jo dela mehko in barvanasto. Stirmeli boste, kako hitro Vam ginejo pege, mozolci, sojedci, rdeča mesta in gube na koži.

Fellerjeva mačna „Elsa“ pomada za rast las zadržuje izpadanje las, prerano osivlost, odstranjuje prhljaj, dela krhke lase mehke, gibke in pospešuje rast las.

Za poizkus 2 lončka ene ali po 1 lonček od obeh pomad z zavojnico in poštino vred Din 38,-

Te cene se računajo le, če se pošlje denar vnaprej, ker se proti povzetju zviša poština za 19,- Din

Naročila naslovite točno takole:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Dolnja Stubica, Eisatrg 16, Hrvatska.

Prporočamo veliko zalogo

modrocev, otmannov, vsakovrstne mreže, zlozljive postelje, divane itd.

Velika zaloga ZIME, AFRIKA (Seegras) vedno v zalogi in najcenejše prodaja

Franc Jager, tapetnik — LJUBLJANA, Sv. Petra nasip štev. 29, poleg »Zmajskega« (prej mesarskega) mostu.

Najcenejše, a vendar dobro kupite samo pri

JOSIP PETELINC-U

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

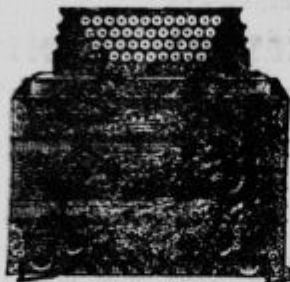
V LJUBLJANI

potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, tapetnike; žepne robce, nogavice, dežnike, nahrbtnike, palice, Solingen škarje, cepilne nože, nakit za obleke.

Naznanilo. Tvrška FRANCISKA NOVAK v

Ribnici — naznanja cenj. občinstvu, da je otvorila v Ribnici poleg že prej obstoječe trgovine z mešanim blagom, še z železnino, cementom, suhimi in oljnatimi barvami. — Za cenjeni in obilni obisk se najtopleje priporoča. Cene zmerne! Postrežba solidna!

Prva jug. izdelovalnica harmonik F. KUCLER, post. Drenovgrič, p. Vrhnika

Imam vedno na zalogi najboljše harmonike.

Predno kupite, se prepričajte o mojem izdelku.

Ne dajte si usiljevati harmonik inozemskih tvrdk o katerih niste že prepričani, da do

bro postrezajo. Kupujte le pri domači tvrdki

PRI ČEŠNIKU

LJUBLJANA :: Lingarjeva ulica.

Bravcem »DOMOLJUBA« naznanjam, da imam v svoji trgovini poleg boljšega, tudi poceni in dobro blago, kakor sledeče:

Hlon, bela in rujava kotenina od 10 Din naprej
bela in rujava kotenina, dvoj. šir. od 23 Din naprej
pisano blago za srajce in bluze od 10 Din naprej
kambrik, krep in delen od . . . 14 Din naprej
črni klot od 22 Din naprej
posteljne garniture od 300 Din naprej
Dom. izd. post. odej, ruš in klot. od 160 Din naprej

Perje in blazin e!

Najboljši in najekonomičnejši

Elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Skodovih zavodov v Plzinju

se nahajajo v velikosti 1/4 KS do 30 KS stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. STEBI

Ljubljana, Selenburgova 7 Tel. 2966

nositi

Palma

znači

nikdar iskrivljene

pete imeti.

Pozor krojači, šivilje, ki nimajo časa v sezoni!

Mnogo si pridobite, ako imate do jeseni nov moderen preizkušen kraj, ki se ga naučite v zaseb. tečaju, ki se prične 30. junija pod vodstvom F. Potočnika, diplomir. v inozemstvu, član anglo-francoske krojne akademije. Tečaj je zadnji pred jesensko sezono. Učenci, ki ne morejo priti osebno, dobe lahko krojni pouk po pošti. Učiteljice, uradnice itd., ki se žele izobraziti za samouprabo, imajo v počitnicah najlepšo priliko se izobraziti za lastno izdelovanje garderobe. Absolventom tečajev se že do jeseni preskrbe službe. — Honorar za ta tečaj je izredno znižan z ugod. plačilnimi pogoji. — STARI TRG 19, LJUBLJANA.

Najpopolnejši

STOEBER

šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Predem si nabavite stroj, ogledite si to izrednost pri tvrdki

L. Baraga,

Ljubljana

Selenburg. ul. 64,

Brezplačen pouk 15 letno jamstvo.

V vsako hišo Domoljuba!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2979 in 2470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzjav.: Gospobanka.

Račun pošte rga čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000,-, vloge nad Din 250,000.000,-.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jednene šrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktno zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Prodaja srečk Državne razredne loterije.

Izdajatelj: Dr. Franc Kulovec.

Urednik: Franc Zabret.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karol Čel.